

Returadresse
Land, By og Kultur – Land og Vand
Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing

**NATURENS
RIGE**

Sagsbehandler
Anders Nørskov Stidsen
Direkte telefon
9974 1001
E-post
anders.stidsen@rksk.dk
Dato
11. august 2021
Sagsnummer
18-018540

Revurdering af miljøgodkendelse – Vadhoved Dambrug

Virksomhedens stamdata

Virksomhedens navn	Vadhoved Dambrug
Virksomhedens adresse	Vadhovedvej 2, 6971 Spjald
Virksomhedens matrikelnummer	1ac m.fl., Hover By, Muldbjerg
Virksomhedens ejer	AquaPri Denmark A/S
Virksomhedens telefonnr.	97 73 23 11
Virksomhedens mailadresse	vadhoved@aquapri.dk
CVR-nr.	80326610
P-nr.	101413 8966
Listebetegnelse, godk.bek. 1458 / 12-12-2017	I 202 "Ferskvandsdambrug og andre fiskeproduktionsanlæg, bortset fra FREA-anlæg, jf. listepunkt I 204"
Omfattet af VVM, BEK. 448 / 10-15-2017	Ja, Bilag 2, 1f
Dato for øvrige miljøgodkendelser	Foderudmelding af 26/2-1990 på 100,5 tons pr. år Miljøgodkendt første gang d. 21. december 2002 til foderforbrug på 138 tons pr. år efter foderflytning fra Muldbjerg Dambrug på 37,5 tons pr. år.

Aktiviteter

Hovedaktivitet	Ferskvandsdambrug – produktion af regnbueørreder (<i>Oncorhynchus mykiss</i>) til konsum.
Væsentlige miljøforhold	Udledning af næringsstoffer, organisk stof samt medicin og hjælpestoffer til Hover Å (nærrecipient), Stadil Fjord (mellemrecipient) og Ringkøbing Fjord (fjernrecipient).

Ny Aktivitet

Aktivitet	Ombygning af det traditionelle dambrug til kanaler og overgang til emissionsbaseret regulering med udgangspunkt i det udmeldte foderforbrug på 138 tons + 84 tons fra Ørbæklunde Dambrug, som samtidigt nedlægges. De 222 tons (Ftill) giver et relateret foderforbrug (Frel) på 413 tons. Dambruget indvinder fortsat fra og udleder til Hover Å.
VVM	Der er foretaget en miljøscreening af projektet, og det er vurderet, at aktiviteten ikke er omfattet af VVM-pligt.

Indhold

Revurdering af miljøgodkendelse – Vadhed Dambrug	1
1 Ansøgning.....	6
2 Afgørelse	6
2.1 VVM.....	6
2.2 Miljøgodkendelse.....	6
2.3 Høring	7
3 Vilkår	8
3.1 Generelt.....	8
3.2 Beredskab.....	8
3.3 Produktion	9
3.4 Vandindtag.....	10
3.5 Afgitring.....	10
3.6 Spildevand.....	10
3.7 Egenkontrol	11
3.8 Krav til prøvetagning og analyse.....	12
3.9 BAT standardkrav	13
3.10 Medicin og hjælpestoffer.....	13
3.11 Slam	18
3.12 Støj, Lys, Lugt og affald.....	20
3.13 Ophør	22
4 Ikke teknisk resumé	23
5 Miljøteknisk vurdering	23
5.1 Lokalisering	23
5.2 Indretning og drift.....	24
5.3 Udledninger	27
5.4 Medicin- og hjælpestoffer	30
5.5 Biologisk vandløbsbedømmelse og recipientforhold	33
5.6 §3-beskyttede naturområder.....	34
5.7 Påvirkning af Natura 2000-områder og bilag IV-arter – væsentlighedsvurdering efter habitatdirektivet.....	35
5.8 Forureningsbegrænsning	35
5.9 Egenkontrol	36
5.10 Årsrapportering	36
5.11 Vurdering af renere teknolog	36

6 Gyldighed og retsbeskyttelse.....	38
6.1 Gyldighed.....	38
6.2 Retsbeskyttelse.....	38
7 Offentliggørelse og klagevejledning	39
7.1 Offentliggørelse.....	39
7.2 Klagevejledning.....	39
Bilag 1 - Liste over modtagere af kopi af godkendelsen	41
Bilag 2 – Oversigtskort.....	42
Bilag 3 - Miljøteknisk beskrivelse (uddrag fra dambrugets ansøgning)	43
Opdrætsanlæg.....	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Biofilter.....	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Laguneanlæg	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Slamanlæg	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Energiforbrug.....	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Bilag 4 - Lovgrundlag.....	45
4.1 Love, bekendtgørelser, kommuneplaner, vandområdeplaner og naturplaner (med senere ændringer)	45
4.2 Vejledninger og rapporter.....	46
Bilag 5 - Dokumentation af vilkår til støj.....	48
Kvalitetskrav til målinger og afrapportering.....	48
Vurdering af resultater.....	48
Bilag 7 - Udlederkrav og kontrol af dambrugets udledninger	49
Bilag 8 - Forholdsregler ved uheld, driftsforstyrrelser mv.....	50
Bilag 9 - Driftsjournalens indhold	52
Bilag 10 - Vurdering efter habitatdirektivet foderflytning og revurdering af miljøgodkendelse	53
Projektets indhold.....	53
Lovgrundlag.....	53
Natura 2000-områder	54
Beskrivelse af påvirkningen.....	56
Påvirkning af nederste del af Hover Å og øverste del af Von Å	57
Fremtidig påvirkning af Ringkøbing Fjord	58
Udledning af medicin- og hjælpestoffer	59
Vandindvindingen.....	59
Påvirkning af naturtyper og arter.....	60
Påvirkning af arter	62

Samlet vurdering	64
Referencer	65
Bilag 11 - Miljøscreening.....	66

1 Ansøgning

AquaPri har ansøgt om tilladelse til at overføre 84 tons foder fra Ørbæklunde Dambrug i Omme Å til Vadhoved Dambrug. I den forbindelse ønskes dambruget ombygget til et anlæg med kanaler på et nærliggende areal, og de nuværende fiskedamme ønskes anvendt til plantelagune.

Der ansøges om fremtidig emissionsbaseret regulering på baggrund af et tilladt foderforbrug på 138 + 84 tons (222) pr. år. Det relaterede foderforbrug bliver 413 tons pr. år.

I den gældende Vandområdeplan (2015-2021) er der udpeget en indsats i forhold til faunapassage forbi dambruget. Ringkøbing-Skjern Kommune har fået midler til en forundersøgelse af mulighederne for at forbedre faunapassagen ved dambruget inden planperiodens udløb.

2 Afgørelse

2.1 VVM

Der er foretaget en screening af projektet (Bilag 11) i henhold til Bekendtgørelse om samordning af miljøvurderinger og digital selvbetjening m.v. for planer, programmer og konkrete projekter omfattet af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), bekendtgørelse nr. 1470 af 12. december 2017.

Kommunen vurderer, at det ansøgte projekt ikke er af et sådant omfang, at projektet er omfattet af VVM-pligten (Vurdering af Virkning på Miljøet).

Afgørelsen er begrundet i, at miljøpåvirkningens omfang ikke er af en sådan karakter eller grad, at aktiviteterne må antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet.

Afgørelsen er meddelt efter § 21 i Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) – LBK nr. 1225 af 25/10/2018.

2.2 Miljøgodkendelse

Ringkøbing-Skjern Kommune godkender hermed det ansøgte på de i afsnit 3 nævnte vilkår. Godkendelsen gives på grundlag af ansøgningen og oplysningerne i sagen i øvrigt, jævnfør beskrivelserne og bilagene til denne godkendelse.

- Der er tale om revision af en eksisterende miljøgodkendelse, men da godkendelsen samtidig angår etablering af et helt nyt opdrætsanlæg med videre, meddeles vilkårene efter miljøbeskyttelseslovens § 33, således at virksomheden opnår 8 års retsbeskyttelse på indretning og drift af det nye opdrætsanlæg med videre.
- Den reviderede miljøgodkendelse erstatter den nuværende fra 21. dec. 2002.
- Dambrugsbekendtgørelsen fastsætter krav til drift og indretning af dambruget (BEK nr. 1567 af 7. december 2016)

- Der gives tilladelse til udledning af procesvand fra dambruget til Hover Å i henhold til miljøbeskyttelseslovens § 34 og § 28 samt bekendtgørelse om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelsesloven.
- Der gives tilladelse til udledning af medicin- og hjælpestoffer efter bekendtgørelse om fastlæggelse af miljømål for vandløb, søer, overgangsvande, kystvande og grundvand (BEK nr. 1625 af 19/12-2017).
- Der stilles vilkår om afgitring efter miljøbeskyttelseslovens § 34 stk. 3.

Fremtidige nye aktiviteter, ændringer eller udvidelser såvel bygningsmæssigt som driftsmæssigt, som kan indebære forurening, herunder affaldsfrembringelse, må ikke påbegyndes, før der foreligger en afgørelse fra kommunen. Kommunen afgør, om godkendelse er nødvendig (miljøbeskyttelsesloven § 33 og 37).

Der gøres opmærksom på, at miljøgodkendelsen ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse eller dispensation efter anden lovgivning. Byggeri må først påbegyndes, når der ligger en særskilt tilladelse til igangsættelse af byggeriet.

Tilsynsmyndigheden kan til enhver tid revidere kontrolvilkårene for at forbedre egenkontrollen eller for at opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn, jf. miljøbeskyttelseslovens § 72 stk. 3.

Denne miljøgodkendelse skal revideres mindst hvert 10. år. Det anvendte lovgrundlag er nærmere beskrevet i [Bilag 4](#).

2.3 Høring

I forbindelse med udarbejdelse af miljøgodkendelsen har dambrugets ejer og konsulent fået udkast til miljøgodkendelse i høring. Der er modtaget kommentarer, som har ført til ændringer af nogle af godkendelsens vilkår.

Kommunen har foretaget en høring af dambrugets naboer, Danmarks Naturfredningsforening og Danmarks Sportsfiskerforbund.

Naboen på Hovervej 124 har været bekymret for udsigten til et betonanlæg samt støj fra pumper med videre. Dambruget har i den forbindelse fået udarbejdet en visualisering af, hvordan anlægget kan passe ind i ådalen. Dambruget laver også støjdæmpende beplantning rundt om det nye anlæg.

Der er ikke kommet indsigelser eller bemærkninger, der har ført til ændringer i vilkårene.

3 Vilkår

3.1 Generelt

- 3.1.1 Virksomheden skal indrettes og drives som beskrevet i miljøgodkendelsen.
- 3.1.2 Virksomheden skal holde Ringkøbing-Skjern Kommune orienteret om, hvem der er miljømæssigt driftsansvarlig for virksomheden/ aktiviteten.
- 3.1.3 De af godkendelsens vilkår, der angår driften, skal være kendt af de personer, der er ansvarlige for eller udfører den pågældende del af driften. Et eksemplar af godkendelsen skal til enhver tid være tilgængelig på virksomheden.
- 3.1.4 Virksomhedens journaler, procedurer og øvrige registreringer med miljømæssig relevans skal være tilgængelige for kommunen.
- 3.1.5 Virksomheden skal føre en driftsjournal, der skal opgøres en gang om året. Medmindre andet aftales, skal opgørelsen ske pr. 31. december, og resultaterne skal være kommunen i hænde senest 1. februar det følgende år. Driftsjournalen skal på forlangende forevises kommunen. Den skal opbevares mindst fem år efter afslutningen. Driftsjournalen skal indeholde de oplysninger, som fremgår af [Bilag 8](#).
- 3.1.6 Andre miljøbelastende aktiviteter, end de der er beskrevet i godkendelsen, må ikke finde sted. I tvivlstilfælde afgør kommunen, hvad der skal betragtes som miljøbelastende aktiviteter.
- 3.1.7 Godkendelsen erstatter tidligere vilkår for aktiviteten.
- 3.1.8 Miljøgodkendelsen skal revideres mindst hver 10. år.

3.2 Beredskab

- 3.2.1 Virksomheden skal udarbejde og løbende ajourføre beredskabsplan for uheld og utilsigtet udslip jf. [Bilag 7](#).
- 3.2.2 Ved driftsuheld, der kan medføre forurening af kloaksystem, jord og grundvand eller luft, skal virksomheden straks:
- Forsøge at afværge situationen
 - Forsøge at standse forureningen og/eller dens spredning.
 - Kontakte alarmcentralen på telefon 112 ved større eller ikke kontrollerbare uheld.

- 3.2.3 Ringkøbing-Skjern Kommune skal orienteres hurtigst muligt.
- 3.2.4 Senest 7 dage efter uheld skal virksomheden have indsendt rapport til kommunen, der beskriver uheldets omfang og indsatsen mod miljømæssige skader samt beskriver forebyggende foranstaltninger, der begrænser risiko for nye uheld.
- 3.2.5 Virksomheden skal følge procedurer mht. uheldsforebyggelse og akut forurening som beskrevet i ansøgningen og gengivet i [Bilag 7](#).

3.3 Produktion

- 3.3.1 Dambrugets indretning skal være i overensstemmelse med miljøgodkendelsens beskrivelse og vilkår, når det nye produktionsanlæg tages i brug helt eller delvist.
- 3.3.2 Hvis produktionsplanen ønskes ændret væsentligt, f.eks. produktion af andre fiskearter, fiskestørrelser osv., skal dette meddeles kommunen.
- 3.3.3 Der må alene benyttes tørfoder, som skal være energirigt og højt fordøjeligt. Følgende krav til foder for konsum- og sættefisk skal være opfyldt:
- Indholdet af fordøjelig energi (netto-energiindholdet): Indholdet af fordøjelig energi (DE) i foderet skal være på mindst 18,2 MJoule/kg (4,35 Mcal/kg).
 - Smuldindholdet må maksimalt være 1 %.

3.4 Vandindtag

- 3.4.1 Dambruget må ikke indvinde mere end 220 l/s. Der skal altid afgives 220 l/s som frivand forbi stemmeværket svarende til halvdelen af vandløbets medianminimumvandføring (Q_{mm}).
- 3.4.2 Der skal være monteret vandur (nøjagtighed på 5 %) med log-funktion eller tilsvarende instrument til måling af vandføring i alle vandindtag til ferskvandsdambruget og alle vandafløb fra ferskvandsdambruget, således at det samlede vandindtag hhv. vandafløbet kan følges kontinuert (min. måling af vandføring hvert 10. minut eller min. gemme gennemsnit af hvert 10. minut ved hyppigere måling).

3.5 Afgitring

- 3.5.1 Indløbsgitter må højst have en gitterafstand på 4 mm og være af godkendt type.
- 3.5.2 Udløbsgitter må højst have en gitterafstand på 10 mm og være af godkendt type.
- 3.5.3 Ind- og udløbsgittere skal være udført i solidt, ikke fleksibelt og ikke forgængeligt materiale og være fastmonteret i et bygværk og være tætsluttende langs bredder, sider og bund af vandløbet.
- 3.5.4 Enhver gittersektion skal sikres eller aflåses, således at gitteret ikke umiddelbart kan fjernes eller løftes. Dvs. at gitteret skal boltes fast eller på anden måde sikres.
- 3.5.5 Hvis afgitringen ikke længere opfylder kravene eller i øvrigt ikke er intakt eller i funktion, skal dambruget straks underrette kommunen.
- 3.5.6 Afgitringen skal placeres således, at den flugter med vandløbets bredder og placeres således, at der ikke opstår blindgyder.
- 3.5.7 Afgitringen skal være intakt og i funktion hele året.

3.6 Spildevand

- 3.6.1 Driften af må ikke forhindre, at Hover Å umiddelbart nedstrøms dambruget har en økologisk tilstand i overensstemmelse med den gældende vandområdeplan eller tilsvarende.

- 3.6.2 Dambruget skal gennem den daglige drift sikre, at slamfjernelsen fra slamkegler, mikrosigter, biofiltre foretages så effektivt som muligt. Disse renseforanstaltninger skal være i drift hele året.
- 3.6.3 Plantelagunerne skal oprensnes således, at vanddybden er mellem 0,5 m og 1m med en gennemsnitsdybde på 0,9 m. Det skal ligeledes sikres at overfladearealet på mindst 11.000 m² bevares.

3.7 Egenkontrol

- 3.7.1 Der skal inden for hver driftsperiode på 1 år (365 dage +/- 15 dage) udtages 26 prøver af det samlede vandindtag og 26 prøver af det samlede vandudtag. Prøvetagningen skal fordeles jævnt over driftsperioden svarende til 2-3 prøvesæt i ind- og udløb pr måned.
- 3.7.2 Vandprøver skal udtages af et akkrediteret laboratorium. Planlagt prøvetagning kan udskydes, hvis forholdene i vandindtag eller udløb er væsentligt afvigende fra normal drift f.eks. i forbindelse med oprensning af damme, bundfældning eller ved sygdomsbehandling.
- 3.7.3 Resultatet af analyser samt supplerende oplysninger jf. vilkår 3.7.1 skal være tilgængelige for kommunen senest fire uger efter prøveudtagningen. Data skal gøres tilgængelige efter kommunens anvisning (på godkendelsestidspunktet leveres data til Danmarks Miljøportal).
- 3.7.4 Indtil der er reduceret med 84 tons foder i Ørbæklunde Dambrugs miljøgodkendelse (eller produktionen er helt nedlagt), skal Vadhoved Dambrug overholde følgende årlige, maksimale kravværdier til udledning af total-kvælstof, total-fosfor, ammonium, og organisk stof (BI₅):
- 4.449 kg ammonium-N
 - 7.190 kg total-N
 - 442 kg total-P
 - 6.224 kg BI₅

Til kontrol af kravoverholdelsen anvendes dambrugsbekendtgørelsen og beregningsreglerne i bilag 7.

Herefter skal dambruget overholde de kravværdier til udledning af total-kvælstof, total-fosfor, ammonium, og organisk stof (BI₅) som fremgår af [Bilag 6](#). Til kontrol af kravoverholdelsen anvendes dambrugsbekendtgørelsen og bilagets beregningsregler.

3.7.5 Iltmætningen i udløbet til Hover Å skal være mindst 70%.

3.8 Krav til prøvetagning og analyse

3.8.1 Prøvetagning og analyse skal følge nedenstående procedure:

1. Prøveudtagning

Prøverne skal udtages i ferskvandsdambrugets indløb og udløb som puljede døgnprøver, baseres på den aktuelle vandanvendelse på måletidspunktet og analyseres for indhold af:

- Organisk stof m It som modificeret BI5 (mg/l)
- Totalfosfor (mg/l)
- Totalkvælstof (mg/l)
- Ammoniumkvælstof (mg/l)

Prøverne skal være repræsentative og udtages i fuldt opblandede vandmasser. Sugespidsen placeres i midten af vandstrømmen 1/3 af vanddybden over bund.

Alle analyser skal foretages i henhold til Bekendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger, (Analysekvalitetsbekendtgørelsen).

2. Supplerende oplysninger

I forbindelse med hver prøvetagningsserie skal følgende forhold oplyses:

- Vandføringen i ferskvandsdambrugets samlede indløb (l/sek.) og en log-fil med alle målinger siden sidste prøvetagning. Vandføringsdata skal leveres i det format, som kommunen anviser.
- Vandføringen i ferskvandsdambrugets samlede afløb (l/sek.) og en log-fil med alle målinger siden sidste prøvetagning. Vandføringsdata skal leveres i det format, som kommunen anviser.
- Vandtemperaturen (° C) i hvert målepunkt.
- pH i hvert målepunkt.
- Iltmætning (%) i hvert målepunkt.
- Bestand (tons) på prøvetagningsdagen og dagen før.
- Dato for prøvetagnings begyndelse og afslutning.
- Eventuelle atypiske forhold (f.eks. sygdom, sygdomsbekæmpelse eller ændringer i dambrugets rutiner i prøvetagningsdøgnet).

3.8.2 Alle supplerende oplysninger i forbindelse med prøvetagningen skal noteres i driftsjournalen (jf. vilkår 3.7.1).

3.9 BAT standardkrav

3.9.1 Dambrugets spildevandsudledning skal overholde BAT-kravene i dambrugsbekendtgørelsens bilag 7:

Tabel 1: BAT standardkrav for dambrug der producerer fisk <1 kg og med et foderforbrug på 222 tons * 1,86.

Parameter	Kvælstof	Fosfor	BI ₅
BAT-krav	27 kg/tons fisk	1,4 kg/tons fisk	28 kg/tons fisk

Tabel 2: BAT standardkrav for dambrug der producerer fisk >1 kg og med et foderforbrug på mellem 55 - <230 tons.

Parameter	Kvælstof	Fosfor	BI ₅
BAT-krav	30 kg/tons fisk	2,7 kg/tons fisk	37 kg/tons fisk

3.10 Medicin og hjælpestoffer

Generelle vilkår omkring medicin og hjælpestoffer

- 3.10.1 Alle fisk, uanset om de produceres på dambruget eller indkøbes, skal vaccineres mod rødmundssyge. Ved faldende immunitet skal der foretages revaccination, Når det anbefales af dyrlæge. Vaccination mod rødmundssyge kan kun fraviges under særlige omstændigheder, og dyrlægeredegørelse skal i så fald vedlægges driftsjournalen.
- 3.10.2 Anvendelsen af medicin- og hjælpestoffer til behandling af fisk skal begrænses mest muligt ved anvendelse af renere teknologi - såsom vaccination, recirkulering, substitution til mere miljøvenlige stoffer og driftsoptimeringer med henblik på sygdomsminimering.
- 3.10.3 Driften på dambruget skal løbende optimeres med henblik på sygdomsminimering. Herunder skal det sikres:
- at iltniveauet i alle produktionsenheder er stabilt og højt.
 - at fiskene håndteres så skånsomt som muligt.
 - at foderspild undgås.
 - at foderstyringen optimeres.
 - at der løbende sker en optimering af slamfjernelse i produktionsenheder.

- at der indføres procedurer til overvågning af indløbsvandets kvalitet.
- at der indføres og sikres faste procedurer for overvågning af fiskenes sundhedstilstand og hurtig handling ved begyndende tegn på sygdoms-udbrud.
- at der anvendes desinfektionsmidler til støvler/materiel, som kan bidrage til at undgå smittespredning.

3.10.4 Ved det årlige tilsyn skal dambrugets ansvarlige redegøre for den løbende driftsoptimering af dambruget.

3.10.5 De anvendte stoffer skal løbende søges udskiftet til mere miljøvenlige stoffer.

3.10.6 De specifikke vilkår for brug og udledning af medicin skal overholdes, selvom det kan betyde, at hele den syge bestand ikke kan behandles. Beslutning om, hvad der skal ske med den ubehandlede bestand, afklares med dambrugets dyrlæge / veterinærmyndigheden.

3.10.7 Der må kun anvendes medicin, som er ordineret af dyrlæge til Vadhed Dambrug med CHR nr. 103801.

3.10.8 Desinfektionsvæske, som indeholder miljøskadelige stoffer skal bortskaffes som farligt affald, og må ikke give anledning til udledning til overfladevand, grundvand eller jorden.

3.10.9 Proceduren for anvendelse af medicin- og hjælpestof skal være tilgængelig på dambruget og kendt af dambrugets ansatte.

Specifikke vilkår vedr. brug og udledning af medicin

3.10.10 Indholdet af medicin (opgjort som aktivt stof) i det udledte spildevand må ikke overstige nedenstående værdier.

Tabel 3: Maks. udledning af medicinstitofferne florfenicol, oxolinsyre, sulfadiazin og trimethoprim (angivet som aktivt stof). *Miljøkvalitetskravet for florfenicol er skærpet for at overholde kravet til maks. koncentrationen i ferskvandvand.

Stof	Maks. udledning (g/døgn)
Florfenicol	103*
Oxolinsyre	226
Sulfadiazin	176
Trimethoprim	-

Udledningerne anses som udgangspunkt for overholdt, når der behandles efter nedenstående skemaer, hvor dambruget højst kan medicinere i en behandlingsperiode på 10 dage. Trimethoprim indgår i blandingsproduktet Neopridimet (tidligere Tribissen), hvor sulfadiazin er den begrænsende faktor for anvendelsen. Der kan således ikke behandles flere fisk med Neopridimet end angivet under sulfadiazin.

Hvis der ikke behandles samtidigt på enten Voldbjerg eller Bratbjerg Dambrug, kan behandlingen øges til det dobbelte af nedenstående værdier.

Tabel 4: Mængde fisk (kg) der kan behandles pr. dag med florfenicol, oxolinsyre, sulfadiazin.

Behandlingsdage/ Dosis pr. dag Florfenicol	10 mg/kg	12,5 mg/kg	15 mg/kg	17,5 mg/kg	20 mg/kg
7 dage	15.603	12.482	10.402	8.916	7.801
8 dage	15.603	12.482	10.402	8.916	7.801
9 dage	15.603	12.482	10.402	8.916	7.801
10 dage	15.603	12.482	10.402	8.916	7.801

Behandlingsdage/ Dosis pr. dag Oxolinsyre	9 mg/kg	10 mg/kg	11 mg/kg	12 mg/kg	12,5 mg/kg
5 dage	38.016	34.214	31.104	28.512	27.372
6 dage	38.016	34.214	31.104	28.512	27.372
7 dage	38.016	34.214	31.104	28.512	27.372
8 dage	38.016	34.214	31.104	28.512	27.372
9 dage	38.016	34.214	31.104	28.512	27.372
10 dage	38.016	34.214	31.104	28.512	27.372

Behandlingsdage/ Dosis pr. dag Sulfadiazin	20 mg/kg	21,25 mg/kg	22,5 mg/kg	23,75 mg/kg	25 mg/kg
5 dage	13.306	12.523	11.827	11.205	10.644
6 dage	13.306	12.523	11.827	11.205	10.644
7 dage	13.306	12.523	11.827	11.205	10.644
8 dage	13.306	12.523	11.827	11.205	10.644
9 dage	13.306	12.523	11.827	11.205	10.644
10 dage	13.306	12.523	11.827	11.205	10.644

De anvendte behandlinger med medicin skal dokumenteres ved hjælp af besøgsrapporter eller lignende fra dyrlæge og indgå i driftsjournalen.

- 3.10.11 Kun hvor det ikke er muligt at få det ordinerede medicin som medicinfoder, må medicinen iblandes foderet i blandemaskine. Dyrlægens anvisninger skal dog altid følges. Der henvises til gældende veterinærlovgivning.

- 3.10.12 Hvis dambruget i en akut situation får behov for at anvende og udlede andre veterinært godkendte stoffer til behandling af fisk end de tilladte stoffer på dambruget, skal kommunen orienteres om anvendelse og behandlingsmetode snarest og senest 1 uge efter påbegyndt behandling. Gentagen behandling med et ikke miljøgodkendt stof skal forudgående godkendes af kommunen.

Specifikke vilkår vedr. brug og udledning af hjælpestoffer

- 3.10.13 Indholdet af hjælpestoffer i det udledte produktionsvand, angivet som aktivt stof, må ikke overstige nedenstående mængder.

Tabel 5: Middel- og maks. stofmængder af hjælpestof i udløbsvandet. Middelstofmængden udregnes som års gennemsnit.

Stof	Middel stofmængde (mg/s)	Maksimal stofmængde (mg/s)
Formaldehyd	2	10
Kobber	0,2	0,4
Brintoverilte	2,2	22
Pereddikesyre	Intet miljøkvalitetskrav	Intet miljøkvalitetskrav
NaCl (salt)	22 (g/s)	22 (g/s)
Kloramin-T	1,3	1,3

- 3.10.14 Hver behandling dokumenteres i driftsjournalen.
- 3.10.15 På anmodning fra kommunen, skal dambrugets ejer underrette om forestående behandlinger med medicin og hjælpestoffer således, at kommunen har mulighed for at kontrollere, om udlederkravene overholdes.

3.11 Slam

- 3.11.1 Anlæg til slamopbevaring skal i sider og bund være udført i impermeabelt materiale således, at der ikke sker udsivning af slam/vand til vandløb eller nedsivning til jord eller grundvand.
- 3.11.2 Området til slamopbevaring skal indrettes, således at der ved uheld ikke kan ske afløb af slam/slamholdigt vand, som kan forårsage forurening. Når der anvendes gyllebeholder til opbevaring af dambrugsslam, må der således ikke fastmonteres pumper på gyllebeholderen.
- 3.11.3 Hvis der anvendes gyllebeholder til opbevaring af dambrugsslam skal der hvert 5. år gennemføres en beholderkontrol. Denne beholderkontrol skal gennemføres af et firma, som har autorisation til at gennemføre beholderkontrol ved gyllebeholdere. Der fremsendes dokumentation for udført beholderkontrol til kommunen.
- 3.11.4 Slam og slamvand, der stammer fra oprensning af produktionskanaler, slamkegler, biofiltre, mikrosigter, og plantelagune, skal deponeres i dambrugets slamdepot eller fjernes straks og håndteres på en sådan måde, at der ikke sker udsivning til vandløb eller nedsivning til jord og grundvand.
- 3.11.5 Dambruget skal have en opbevaringskapacitet til slam i depot på mindst 9 måneder.
- 3.11.6 Overskudsvand fra slamdepot skal ledes tilbage til dambruget ovenfor dambrugets renseforanstaltninger (f.eks. første del af plantelagunen).
- 3.11.7 Tidspunkt for tømning af slamdepot, skønnet slammængde transportør og modtager skal indføres i driftsjournalen.
- 3.11.8 Slamdepotet skal tømmes mindst en gang årligt, og slam herfra må udbringes på landbrugsjord, hvis det overholder kravene i Bekendtgørelse nr. 1001 af 27. juni. 2018 om anvendelse af affaldsprodukter til jordbrugsformål (Slambekendtgørelsen med senere ændringer).
- 3.11.9 Såfremt slammet ikke opfylder grænseværdierne i slambekendtgørelsen for anvendelse til jordbrugsformål, må det ikke udbringes, men skal afleveres til godkendt deponi, medmindre der foreligger dispensation fra Miljøstyrelsen.
- 3.11.10 Enhver afhændelse af slam skal indføres i driftsjournalen.

3.11.11 Dambruget skal kunne dokumentere den videre håndtering af slam gennem konkrete aftaler om forbrænding, udbringning eller lignende. Disse aftaler skal opbevares i mindst 5 år og kunne fremvises til kommunen.

3.12 Støj, Lys, Lugt og affald

Støj

- 3.12.1 Virksomhedens samlede støjbidrag – målt eller beregnet som det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) – må ikke overstige følgende grænseværdier ved omkringliggende boliger:

Tabel 6: Grænseværdier for støj.

Periode	Tidsrum	Enkeltstående boliger i det åbne land	Midlingstid
Mandag-fredag	07.00-18.00	55	*
Lørdag	07.00-14.00	55	*
Mandag-fredag	18.00-22.00	45	**
Lørdag	14.00-22.00	45	**
Søndag- og helligdag	07.00-22.00	45	**
Alle dage	22.00-07.00	40	***

*Grænseværdien skal overholdes indenfor det mest støjbelastende tidsrum på 8 timer. For lørdag er midlingstiden 7 timer.

**Grænseværdien skal overholdes indenfor den mest støjbelastede time. For lørdage eftermiddage (kl. 14.00 – 18.00) er midlingstiden 4 timer.

*** Grænseværdien skal overholdes indenfor den mest støjbelastede halve time.

Støjens maksimalværdier i natperioden kl. 22.00 – 07.00 må ikke overstige de angivne værdier med mere end 15 dB(A).

- 3.12.2 Efter anmodning fra kommunen skal virksomheden foretage støjmålinger og beregninger til dokumentation for, at støjgrænserne er overholdt. Måle- og beregningspunkter fastsættes efter nærmere aftale med kommunen.
- 3.12.3 Kontrolmålinger og beregninger for støj skal foretages og afrapporteres efter retningslinjer i Bilag 5.
- 3.12.4 Hvis de fastsatte støjgrænser overskrides, skal der sammen med rapport om målinger/ beregninger fremsendes forslag til støjreduktion med tidsplan for gennemførelse.

- 3.12.5 Kommunen kan forlange støjmålinger og beregninger gentaget, dog højst én gang årligt, medmindre den seneste kontrol viser, at vilkårene ikke er overholdte.
- 3.12.6 Ved målinger/beregninger for støj, udarbejdelse af afrapportering og gennemførelse af eventuelle tiltag for støjreduktion, skal udgifterne hertil alene afholdes af virksomheden.

Lugt

- 3.12.7 Dambrugets drift skal tilrettelægges på en sådan måde, at lugtemissioner begrænses mest muligt. Driften må ikke medføre lugtemissioner uden for dambrugets område på lokaliteter, som kommunen skønner væsentlige.
- 3.12.8 Såfremt der mod forventning skulle opstå væsentlige lugtgener for omgivelserne, kan kommunen anmode dambrugets ejer om nærmere oplysninger (jf. miljøbeskyttelseslovens § 72) og meddele påbud til imødegåelse heraf (jf. bl.a. miljøbeskyttelseslovens § 69).
- 3.12.9 Ved evt. målinger for lugt skal udgifter herfor afholdes af virksomheden.

Lysgener

- 3.12.10 Eventuelle installationer af lysprojektører skal indrettes således, at de ikke giver væsentlige lysgener for beboere på naboejendomme.

Affald og kemikalier

- 3.12.11 Oplagring af affald fra produktionen såsom foder-, hjælpestoffer- og medicinemballage, olie- og kemikalieaffald må ikke give anledning til forurening. Oplagring af affald, der kan medføre forurening, skal ske i tætte emballager og på fast bund.
- 3.12.12 Kemikalier (herunder medicin og hjælpestoffer) skal opbevares i egnede tætte beholdere. Beholderne skal opbevares i et aflåst rum uden afløb. Evt. rester af medicin skal umiddelbart efter endt behandling bortskaffes som farligt affald.
- 3.12.13 Døde fisk skal opsamles dagligt og opbevares i en tæt, lukket beholder, indtil bortskaffelse efter de til enhver tid gældende veterinære bestemmelser.

- 3.12.14 Dambrugets affaldsbortskaffelse skal ske i overensstemmelse med Ringkøbing-Skjern Kommunes anvisninger.

3.13 Ophør

- 3.13.1 Ved endeligt ophør af virksomhedens drift skal den ansvarlige for virksomheden træffe de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet i en miljømæssigt tilfredsstillende stand.

Forslag til foranstaltninger skal tilsendes og godkendes af kommunen, før driften indstilles. Kommunen afgør, hvornår stedet er i en miljømæssigt tilfredsstillende tilstand.

- 3.13.2 Miljøgodkendelsen bortfalder automatisk, hvis driften har været helt indstillet i 3 år, jf. miljøbeskyttelseslovens § 78a.

4 Ikke teknisk resumé

Ringkøbing-Skjern Kommune reviderer hermed miljøgodkendelsen fra 2002 af Vadhoved Dambrug på de i kapitel 3 opstillede vilkår vedr. indretning og drift.

Dambruget overgår med denne afgørelse til emissionsbaseret regulering. Dambruget omlægges totalt på den måde, at der bygges nyt kanalanlæg med renseforanstaltninger på nyt markareal. De nuværende fiskedamme vil blive brugt som plantelagune primært til kvælstofomsætning inden udledning i Hover Å.

Vadhoved får overført produktionstilladelse på 84 tons foder fra Ørbæklunde Dambrug, så den emissionsbaserede regulering sker på baggrund af en Ftill på 222 (138+84) tons foder.

Anlægget forsynes med overfladevand fra Hover Å. Fremover kan der indvindes op til 220 l/s. Der skal dog altid afgives mindst $\frac{1}{2} Q_{mm}$ (medianminimum) forbi dambrugets vandindtag svarende til 220 l/s.

Det nuværende stemmeværk udgør i dag en fysisk spærring for fisk og smådyr i Hover Å. Spærringen er derfor udpeget som indsats i de gældende vandområdeplaner (2015-2021). Ringkøbing-Skjern Kommune vil sideløbende med revision af miljøgodkendelsen søge midler til et faunapassageprojekt, der skal forbedre passagemulighederne for fisk og smådyr i Hover Å.

5 Miljøteknisk vurdering

5.1 Lokalisering

Vadhoved Dambrug er beliggende ved Hover Å i landzone på Vadhovedvej 2, 6971 Spjald. Området er ikke reguleret af lokalplaner. Nærmeste nabo er Vadhovedvej 4, som ligger lige ved de nuværende fiskedamme.

I kommunens landskabsanalyse er Hover Ådal vurderet som værende særligt karakteristisk og oplevelsesrig og har derfor fået en beskyttende målsætning.

Ådalen refererer til den geologiske dannelse af en smeltevandsdal. Kulturhistorien fortælles gennem det vigtige græsningsareal for de tilknyttede gårde.

Den beskyttende målsætning betyder, at der skal lægges vægt på, at de bærende karaktertræk som åben ådal bevares og styrkes. Særlig opmærksomhed bør være på at styrke ådalen som smeltevandsdal og græsningslandskab.

Det er væsentligt, at der ikke tilføres yderligere visuel påvirkning i landskabet.

5.2 Indretning og drift

Produktion og foderforbrug

Dambruget fodrer som udgangspunkt hver dag. Produktionen omfatter primært opdræt af mindre fisk til overflytning til virksomhedens øvrige dambrug.

Dambruget får udlederkrav baseret på en samlet F_{total} på 222 tons foder ud fra de nuværende 138 tons + 84 tons fra Ørbæklunde Dambrug. Det giver et relateret foderforbrug på 413 tons.

Indberettet foderforbrug

Det årlige foderforbrug og produktion for Vadhoved Dambrug er opgjort i tabellen nedenfor.

Tabel 7: Foderforbrug, produktion på Vadhoved Dambrug i 2015-2019. Oplysningerne kommer fra dambrugets årlige indberetninger.

År	Foderforbrug (tons)	Produktion (tons)
2019	135	142
2018	134	142
2017	141	146
2016	141	152
2015	140	152

Vandindvinding og afgitring

Dambrugets tilladelse til indvinding af overfladevand har indtil nu været på

- 200 l/s året rundt.

Ifølge bestemmelserne i dambrugsbekendtgørelsens kan der maks. gives tilladelse til 7,5 l/s pr. 10 tons foder for dambrug på emissionsbaseret regulering, som ville give 310 l/s til dambruget. På grund af at Q_{mm} i Hover Å er 440 l/s opstrøms Vadhoved, kan dambruget dog kun få tilladelse til at indpumpe en vandmængde på maksimalt 220 l/s ($\frac{1}{2} Q_{mm}$). Dambrugets vandindvinding har de sidste år ligget stabilt omkring 175 l/s.

Indløbet skal afskærmes med afgitring på 4 mm på grund af forekomst af havlampret i Hover Å, mens der stilles krav om 10 mm afgitring i udløbet jf. dambrugsbekendtgørelsen.

Lugt, støj mv.

Miljøgodkendelsen giver tilladelse til at øge dambrugets produktion indenfor grænserne for de maksimalt tilladte udledninger. Det kan medføre øget støj og øget

slamproduktion ligesom antallet af transportere til og fra anlægget kan blive forøget. Slammet opsamles af dambrugets renseforanstaltninger og opbevares i afgrænset slamdepot.

Dambruget skal i projekteringen af det nye produktionsanlæg tænke støjrreducerende foranstaltninger ind, så støjgrænserne kan overholdes. Støjgrænserne er uændrede i forhold til det nuværende anlæg.

Table 8: krav til driftsforhold og indretning jf. dambrugsbekendtgørelsens bilag 1.

Indretning/drift	Krav jf. dambrugsbek.	Godkendt	Krav overholdt?
Recirkuleringsgrad	>70 %	Ca. 85 % ved indtag af 220 l/s og recirkulering af 4*400 l/s	Ja
Opholdstid produktionsanlæg/lagune	2/12 timer	Ca. 8/12 ved 220 l/s	Ja
Vandflowmåler	Ja	Ja	Ja
Vandforbrug	310 l/s	220 l/s	Ja
Slamdepot	Ja	Ja	Ja
Impermeabel bund og sider i slamdepot	Ja	Ja	Ja
Opbevaringskapacitet	9 måneder	Ja	Ja
Biofilter	Nej	Ja	Intet krav
Biofilteroverflade (hele anlægget)	Nej	240.000 m ²	Intet krav
Biofilter ammoniumomsætning	Nej	Ikke oplyst	Intet krav
Damme i impermeabelt materiale, beton el. lign.	Ja	Ja, damme i beton	Ja
Anlæg partikelfjernelse	Ja	Slamkegler og mikrosigter	Ja
Plantelagune	16.500 m ²	11.000 m ²	Nej
Plantelagune dybde	Maks. middeldybde= 0,9 m Dybde 0,5-1 m	Oplyst middeldybde på 0,8 m	Ja
Maksimal hydraulisk belastning af lagunen	0,021 l/s pr. m ²	0,018 l/s pr. m ²	Nej

Dispensation fra krav til indretning

Arealet på den eksisterende plantelagune overholder ikke bekendtgørelsens krav for dambrug på emissionsbaseret regulering (25-230 tons foder/år - F_{till}). Der mangler 5.500 m². Sammenholdt med det tilladte vandforbrug er opholdstiden i lagunen reduceret, og den hydrauliske belastning er overstiger bekendtgørelsens kravværdi. Kommunen har dog valgt at dispensere fra kravene jf. dambrugsbekendtgørelsens § 9 stk. 2.

Lagunens primære opgave er at omsætte kvælstof fra nitratform til frit kvælstof, som kan afgasse til atmosfæren. Det vil sige, at renseeffektiviteten i plantelagunen er meget afhængig af, hvilken form for kvælstof, der tilledes lagunen. Et biofilter er en meget effektivt til at omsætte kvælstof bundet på organisk form til kvælstof på

nitratform. Ved at indsætte et biofilter på anlægget inden tilløb til lagunen, vil kvælstofomsætningen i lagunen øges markant. Kommunens erfaring fra andre dambrug er, at der kan kompenseres for manglende laguneareal ved at indsætte biofilter på anlægget.

Kommunen vurderer samlet set, at den godkendte indretning på Vadhoved Dambrug vil kunne overholde udlederkravene på trods af det manglende laguneareal.

Referencer

Svendsen et al., 2008 – Modeldambrug under forsøgsordning – faglig slutrapport for "måle- og dokumentationsprojekt for modeldambrug", DTU Aqua-rapport nr.: 193-08.

Svendsen et al., 2011 – Renseeffektivitet på model 1 dambrug – rapportering af WP4 under dambrugsteknologiprojektet, Faglig rapport fra DMU nr. 842.

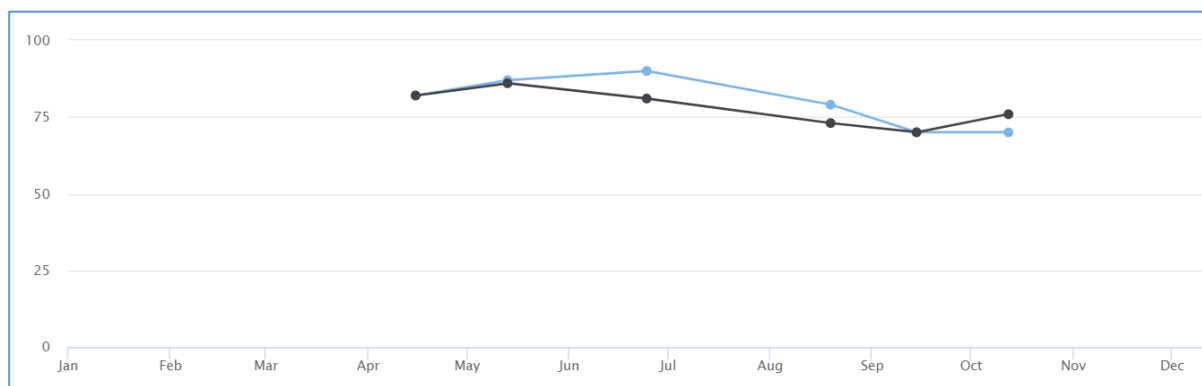
DMU, 2005 – Notat vedr. anvendelse af resultater fra forsøgsprojekt Døstrup Dambrug, især fra plantelagunerne på dambrug, der ikke er omfattet af modeldambrug under forsøgsordningen samt om øvre grænse for ekstra plantelagune.

Janning et al., 2011 – optimeret nitrifikation i biofiltre på modeldambrug type 3, Dansk Akvakultur.

5.3 Udledninger

Iltforhold

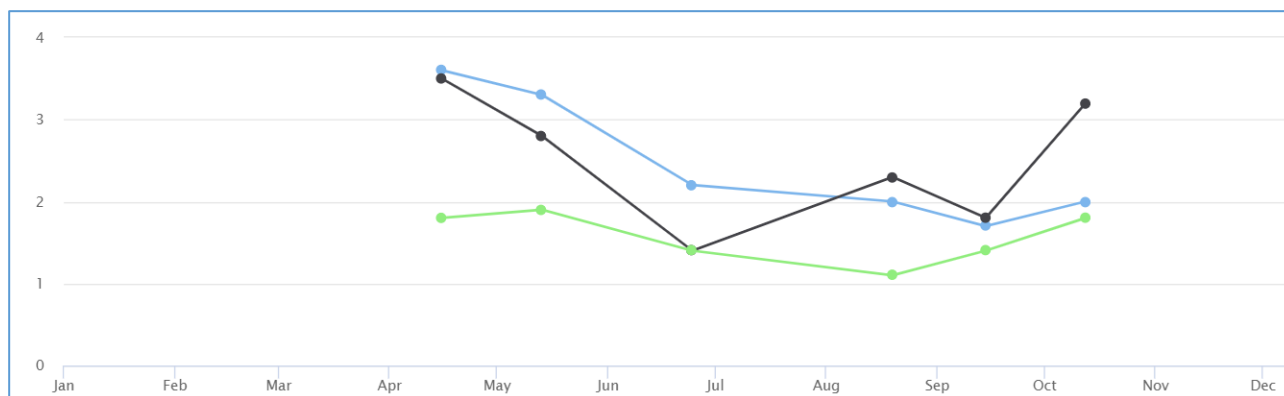
Der er i godkendelsen fastsat vilkår om en iltmætning på 70% i udløbsvandet fra dambruget. På figuren nedenfor ses den målte iltmætning i udløbsvandet i % på prøvetagningsdagene i forbindelse med dambrugets egenkontrolprogram.

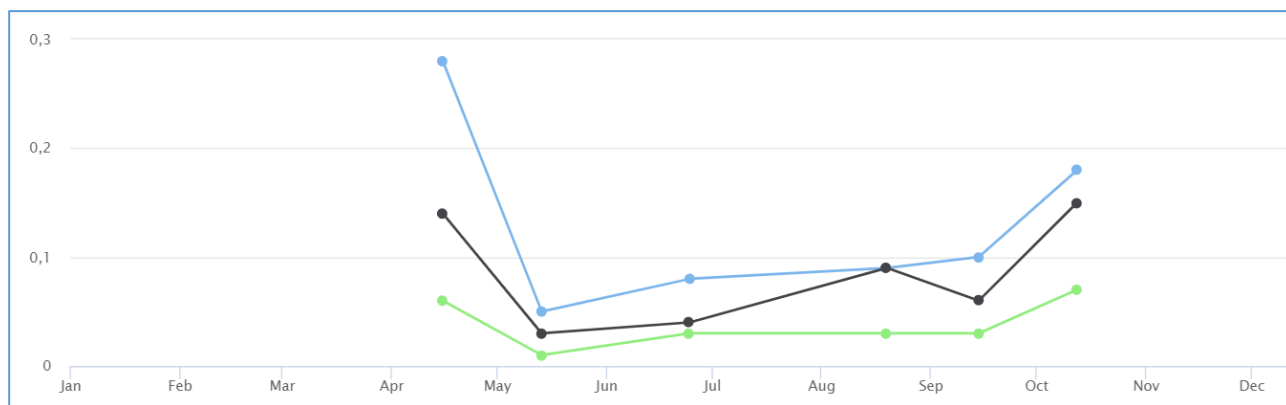
Figur 2: Iltmætningen i % i udløbene fra Vadhoved Dambrug på prøvetagningsdagene i 2020 (sort=udløb 1 og blå=udløb 2).

Nuværende udledninger

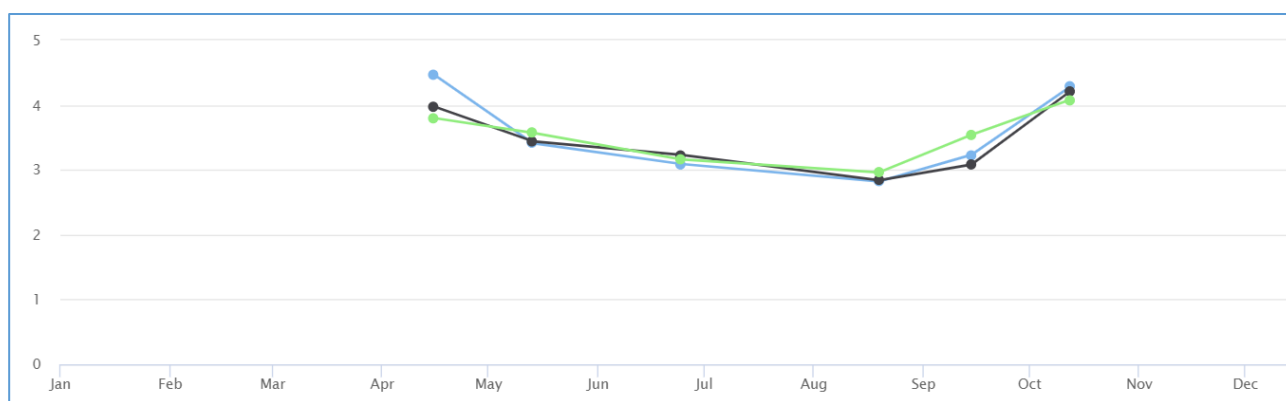
Udledningen af næringsstoffer og organisk stof fra Vadhoved Dambrug i 2020 ses af figurene nedenfor.

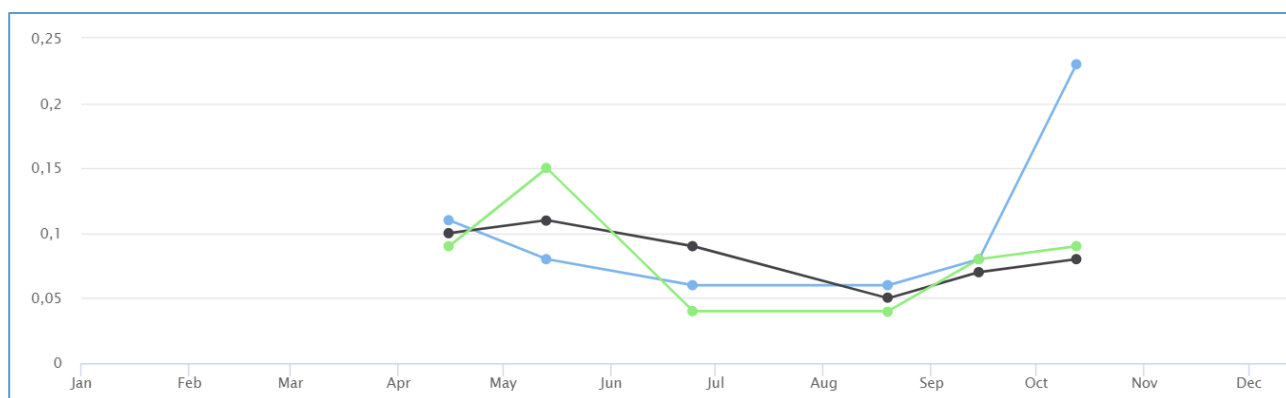
Figur 3.1. Koncentrationen af organisk stof (BI₅) i mg/l i 2020 i indløb til og udløb fra Vadhoved Dambrug målt (grøn=indløb, sort=udløb 1, blå=udløb 2).

Figur 3.2. Koncentrationen af Ammonium-N i mg/l i 2020 i indløb til og udløb fra Vadhoved Dambrug målt (grøn=indløb, sort=udløb 1, blå=udløb 2).

Figur 3.3. Koncentrationen af Total-N i mg/l i 2020 i indløb til og udløb fra Vadhoved Dambrug målt (grøn=indløb, sort=udløb 1, blå=udløb 2).

Figur 3.4. Koncentrationen af Total-P i mg/l i 2020 i indløb til og udløb fra Vadhoved Dambrug målt (grøn=indløb, sort=udløb 1, blå=udløb 2).

Fremtidig udledning

Tabel 9: Maksimale daglige og årlige udledninger for Vadoved Dambrug efter overflytning af 84 tons foder fra Ørbæklunde Dambrug.

Stofparameter	Kg/døgn	Kg/år
Total N	32	11.566
Total P	2	710
BI ₅	27	6.224
Ammonium-N	20	4.499

Udledningen til Hover Å er beskrevet yderligere i habitatvurderingen i [Bilag 9](#).

Udlederkrav

Der anvendes tilstandskontrol for beregning af kravoverholdelse for stoffer med primær effekt i nærrecipienten Hover Å (BI₅ og ammonium). Der anvendes transportkontrol for beregning af kravoverholdelse for stoffer med primær effekt i fjernrecipienten Ringkøbing Fjord (total-N og total-P).

Beregningen af udlederkravene i tabel 9 er baseret på dambrugsbekendtgørelsens regler ud fra et foderforbrug (F_{till}) på 138 tons for BI₅ og ammonium på grund af effekt i nærrecipienten Hover Å.

For total-N og total-P tager beregningerne udgangspunkt i et foderforbrug (F_{till}) på 222 tons (138+84) på grund af effekt i fjernrecipienten Ringkøbing Fjord.

Dokumentation af fremtidige udledninger

Dambruget skal hvert år udtage 26 prøver af ind- og udløbsvandet til dokumentation af overholdelse af udlederkrav og BAT-krav jf. dambrugsbekendtgørelsens bestemmelser. Prøverne skal fordeles jævnt over året. Kommunen vil fortsat udtage faunaprøver årligt for at følge udviklingen i Hover Å op- og nedstrøms dambruget.

Konklusion på dambrugs udledninger

Kommunen vurderer, at dambrugs fortsatte drift ikke i sig selv eller i forbindelse med andre planer eller projekter vil påvirke Hover Å, Ringkøbing Fjord, § 3-beskyttede naturtyper, samt beskyttede bilag IV-arter væsentligt eller hindre vandområdets målsætningsopfyldelse (se mere i [Bilag 9](#)).

5.4 Medicin- og hjælpestoffer

Generelt

Miljøkvalitetskrav er fastsat i bekendtgørelse om fastlæggelse af miljømål for vandløb, søer, overgangsvande, kystvande og grundvand - BEK nr. 1625 af 19. december 2017.

Udledning af medicin og hjælpestoffer skal med baggrund i bekendtgørelsen begrænses mest muligt ved hjælp af den bedste tilgængelige teknik - BAT. Dertil kommer, at det for enhver udledning også skal sikres, at kvalitetskrav for det pågældende vandområde overholdes, og at der ikke opstår akut giftighed i recipienten. Endvidere er udledning af stofferne omfattet af et generelt forbud (miljøbeskyttelseslovens § 27), medmindre der er givet tilladelse i medfør af lovens § 28.

Risikovurdering for Ringkøbing Fjord

Ringkøbing-Skjern Kommune har fået udarbejdet en samlet risikovurdering for udledningen af medicin- og hjælpestoffer for Skjern Å-systemet og Ringkøbing Fjord.

Miljøgodkendelsens vilkår for anvendelse og udledning af medicin- og hjælpestoffer tager udgangspunkt i risikovurderingen for at sikre, at miljøkvalitetskravene kan overholdes i de berørte vandområder. I risikovurderingen tildeles hvert dambrug en andel af medianminimumsvandføringen til fortynding af medicin- og hjælpestoffer, som sidenhen anvendes til beregning og udarbejdelse af vilkår med procedurer for anvendelse af stofferne på dambrugene. Der tages samtidig stilling til, om der skal sættes skærpede vilkår i forhold til udledning til marine vandområder med skærpede miljøkvalitetskrav for visse stoffer.

For Vadhoved Dambrug kan der i henhold til risikovurderingen anvendes 50 procent af medianminimumsvandføringen (Q_{mm}) til fortynding af medicin og hjælpestoffer. Q_{mm} nedstrøms dambruget i Hover Å er 440 l/s (Ringkøbing Amt 2005).

Miljøkvalitetskrav

Beregningerne for anvendelse af medicin- og hjælpestoffer sikrer, at miljøkvalitetskravene i ferskvand og saltvand ikke overskrides. Dambruget udleder til Hover Å, som afvander til Ringkøbing Fjord via Vonå. Ringkøbing Fjord er en marin recipient i forhold til vurdering af miljøkvalitetskrav. Ifølge Miljøstyrelsen skal recipienter med saltholdigheder over 0,5 promille vurderes som marine (Miljøstyrelsen 2008).

Årligt forbrug af medicin- og hjælpestoffer

Årlige indberetninger af relevante medicin- og hjælpestoffer fremgår af nedenstående tabel 10.

Tabel 10: Indberettede årligt forbrug af medicin og hjælpestoffer (aktivt stof i kg) på Vadhoved Dambrug i perioden 2015-2019.

Stof	2016	2017	2018	2019	2020
Kobber	0	13	6	6	6
Formaldehyd	444	257	240	257	282
Brintoverilte	29	36	65	26	24
Florfenicol	0	0	0	0	18
Oxolinsyre	0	0	0	0	0
Sulfadiazin	0	0	0	0	0
Kloramin-T	0	0	0	40	0

Kobber vil formentlig ikke blive brugt på anlægget efter ombygning, da biofiltre typisk reagerer negativt på kobber. Sulfadiazin og oxolinsyre er ikke brugt på dambruget efter 2013, fordi tilførte fisk siden er blevet vaccineret mod blandt andet rødmundsyge.

Brug af hjælpestoffer

Nedenfor er der redegjort for brugen af de ansøgte hjælpestoffer ved udledning til recipienten. Beregningerne er foretaget på baggrund af kommunens risikovurdering for samtidig udledning af medicin- og hjælpestoffer (Fjorback 2010). Der er anvendt informationer fra ansøgningen om størrelse af produktionsenheder, laguner mv. og det interne flow på anlægget.

Brintoverilte og pereddikesyre

Der er givet tilladelse til brug af brintoverilte- og pereddikesyreprodukter som vanddesinfektionsmiddel, der anvendes ved parasit- og svampeangreb samt gælleinfektion. Brintoverilte og pereddikesyre omsættes relativt hurtigt til uskadelige stoffer. Brug af brintoverilte giver mulighed for substitution af de mere miljøfarlige produkter som formalin, blåsten (kobbersulfat) og kloramin-T. Behandling med brintoverilte er dermed i god overensstemmelse med BAT.

I praksis bør koncentrationen af brintoverilte være over 5 mg/l i mindst 3-4 timer for optimal effekt. Denne koncentration kan eks. opretholdes ved gentagne tilsætninger af brintoverilte under samme vandbehandling eller ved dosering til en højere startkoncentration. Opretholdelse af brintoveriltekoncentrationen er særligt afhængig af vandtemperatur, men afhænger også af det anvendte brintoverilteprodukt, vandflow, fiskestørrelse, konstruktion af opdrætsenheder, graden af recirkulering og især mængden af organisk stof (Dansk Akvakultur 2012).

Brintoverilte tilsættes anlægget i form af en vandig opløsning på typisk omkring 30% eller 35%. Alternativt anvendes Peraqua+ eller Divosan, som er pereddikesyrepræparater, der reagerer med vand og spaltes til brintoverilte og pereddikesyre i forholdet 1:1. Der er fastsat miljøkvalitetskrav for udledning af brintoverilte men ikke pereddikesyre.

Formaldehyd

Der ved givet tilladelse til behandling med formalin. Den anbefalede koncentration af formaldehyd er 10-20 mg/l (Dansk Akvakultur, 2013).

Kobbersulfat (Blåsten)

Kobbersulfat anvendes primært til desinfektion, bakteriel gælleinfektion og bekæmpelse af encellede parasitter. Stoffet opløses i vand, til kobber (Cu^{2+}) og sulfat (SO_4^-), hvor kobber er det aktive element. Da kobber ikke omsættes som fx brintoverilte eller formaldehyd, skal overholdelse af miljøkvalitetskravene sikres udelukkende ved fortynding i det anvendte vandvolumen.

Kloramin-T

Dambruget har ansøgt om at kunne anvende kloramin-t. Kloramin-t har antibakteriel virkning og er derfor hårdt for biofiltret, bør man være opmærksom på risikoen for forhøjede værdier af ammonium og nitrit (Dansk Akvakultur, 2013).

Behandling med medicin

I beregning af, hvor store mængder fisk, der kan behandles er der anvendt en genfindelsesprocent på 61 procent for florfenicol, mens der på resterende stoffer er anvendt 100 procent.

De oplyste doser af medicin i beregningerne tager udgangspunkt i værdier, som normalt anvendes ved dyrlægernes ordinerings af medicin til dambrugsfisk (Sortkjær et al. 2000). Det er efter kommunens vurdering det bedste grundlag på nuværende tidspunkt, og så længe veterinærmyndighederne ikke fremkommer med anbefalinger i hver enkelt sag. Dambrugets behov for medicinering tager således udgangspunkt i dyrlægernes ordinerede doser, og behovet afgøres af dyrlægen. Vilklårene for medicin angiver en maksimal besætningsstørrelse, der kan behandles ad gangen.

Har dambruget på et givet tidspunkt behov for medicinering af en større bestand end forudsat i vilklårene, må dambruget nødvendigvis foretage destruktion eller lignende af den del af produktionen, som ikke kan behandles forsvarligt efter dyrlægens anvisninger.

Konklusion på dambrugets anvendelse af medicin og hjælpestoffer

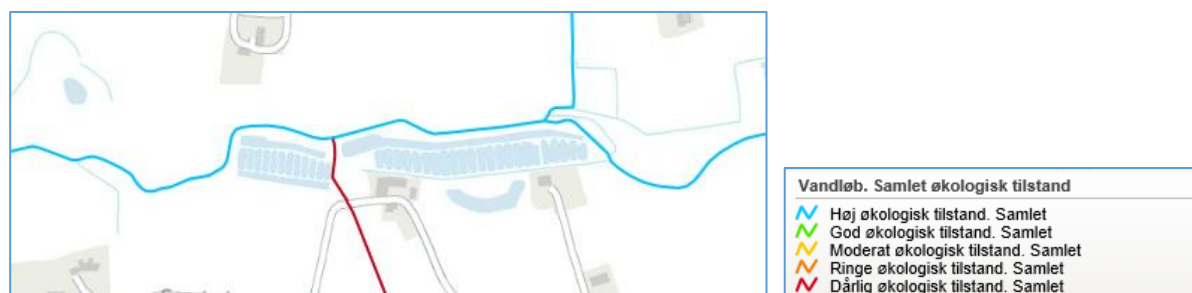
Kommunen vurderer, at procedurerne for forebyggelse og behandling af fiskesygdomme på dambruget lever op til BAT (bedste tilgængelige teknik), renere teknologi, og bekendtgørelse om fastlæggelse af miljømål for vandløb, søer, overgangsvande, kystvande og grundvand - BEK nr. 1625 af 19. december 2017.

5.5 Biologisk vandløbsbedømmelse og recipientforhold

Målsætning, tilstand og indsatser i Hover Å

Hover Å-systemet er målsat til God – økologisk tilstand i Vandområdeplan 2015-2021. Tilstanden vurderes ud fra en række biologiske parametre: forekomsten af vandløbsinvertebrater (DVFI), tætheder af laks og ørredyngel (DFFVø) samt vandløbsplanter (DVPI).

Den nuværende tilstand i Hover Å med tilløb er vurderet i basisanalysen for den kommende vandområdeplan 2021-2027 på baggrund af smådyrssamfundene, fisk og makrofyter.

Figur 4. Udsnit fra basisanalysen 2021-2027. Den nuværende økologiske tilstand i Hover Å omkring Vadhoved Dambrug samt i Sab Bæk er høj. I Oddebæk er tilstanden ringe pga. ringe fisketæthed (okkerpåvirkning).

I vandområdeplanen er der udpeget en indsats for forbedret faunapassage ved Vadhoved Dambrug.

I forbindelse med revurderingen af miljøgodkendelsen vil kommunen gennemføre et vandløbsrestaureringsprojekt, der skabe fri passage forbi dambruget.

Faunabedømmelser (DVFI)

Kommunen foretager årligt en vandløbsbedømmelse op- og nedstrøms dambruget ud fra DVFI-metoden. Faunaklassen for de seneste 5 år fremgår nedenfor.

Tabel 11: Biologisk vandløbsbedømmelse efter Dansk Vandløbsfauna Indeks (DVFI) i perioden 2016–2020.

År	Opstrøms Hover Å	Opstrøms Sab Bæk	Opstrøms Oddebæk	Nedstrøms Hover Å
2020	5	7	5	6
2019	7	7	5	7
2018	7	6	6	7
2017	7	7	5	5
2016	5	6	5	7

Opfyldelse af målsætningen om God – økologisk tilstand i forhold til smådyr kræver minimum en faunaklasse 5. Generelt set er der altså målopfyldelse med hensyn til smådyr i vandløbene omkring Vadhoved Dambrug.

I Sab Bæk findes fra tid til anden den rødlistede larve af kongeguldsmed (*Cordulegaster boltoni*)

Fiskeundersøgelser

Der er senest i 2015 foretaget fiskeundersøgelser i Hover Å. Der blev fundet følgende arter:

- Bæklampret
- Grundling
- Havlampret
- Laks
- Regnbueørred
- Stalling
- Strømskalle
- Trepigget Hundestejle
- Ørred, havørred
- Ål

Havlampretten er på udpegningsgrundlaget for Stadil Fjord og Ringkøbing Fjord, og lamprettens larver bliver ikke i tilstrækkelig grad afskærmet fra dambrug af en 6 mm indløbsafgitring. Der stilles derfor krav om 4 mm afgitring ved vandløb, hvor der er fundet havlampret.

5.6 § 3-beskyttede naturområder

Hover Å er beskyttet i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3. Der er desuden udpeget § 3-beskyttede naturområder i umiddelbar nærhed til dambruget.

Figur 5: Kort over § 3-beskyttet natur i nærheden af Vadhoved Dambrug. De beskyttede arealer omfatter eng (grøn), overdrev (rød) og sø (blå). Derudover er selve Hover Å beskyttet som vandløb.

Det nyetablerede anlæg bliver placeret på mark i omdrift nederst til højre på figur 5. De nuværende fiskedamme vil blive brugt som plantelagune. Ombygningen vil altså ikke påvirke arealer med § 3-beskyttelse.

5.7 Påvirkning af Natura 2000-områder og bilag IV-arter – væsentlighedsvurdering efter habitatdirektivet

Kommunen har lavet en væsentlighedsvurdering efter habitatdirektivet i forbindelse med miljøgodkendelsen. Vurderingen fremgår af [Bilag 9](#). Det fremgår af vurderingen, at miljøgodkendelse af Vadhoved Dambrug og de fremtidige vilkår for drift og indretning af dambruget ikke i sig selv eller i forbindelse med andre planer eller projekter vil påvirke bilag IV-arter eller Natura 2000-området i Hover Å/Stadil Fjord eller Ringkøbing Fjord væsentligt. Det vurderes samtidig, at der ikke er behov for udarbejdelse af en nærmere konsekvensvurdering af projektet.

5.8 Forureningsbegrænsning

Dambruget ombygges til en indretning efter dambrugsbekendtgørelsen i relation til produktionsstørrelsen. Dog indsættes der biofilter for at kompensere for et lavere areal af plantelagune, end dambrugsbekendtgørelsen foreskriver. Dambruget overgår samtidig til emissionsbaseret regulering, hvor produktionsstørrelsen er fleksibel, så længe udlederkravværdier og BAT-kravværdier er overholdt.

5.9 Egenkontrol

Dambruget har indtil nu udtaget 6 egenkontrolprøver om året af ind- og udløbsvand. Antallet af egenkontrolprøver øges i forbindelse med miljøgodkendelsen til 26 prøver i ind- og udløb. Egenkontrollen anvendes til at kontrollere, at dambrugets udledninger ligger inden for de fastsatte udledningsgrænser. Kommunen vil årligt udtage faunaprøver i Hover Å for at følge udviklingen op- og nedstrøms dambruget.

5.10 Årsrapportering

Driftsjournalen skal opgøres én gang om året pr. 31. december. Resultatet skal sendes til Ringkøbing-Skjern Kommune med de i Bilag 9 beskrevne oplysninger inden den 1. februar det efterfølgende år.

5.11 Vurdering af renere teknolog

Det er et grundlæggende princip i miljøbeskyttelsesloven, at virksomheder skal begrænse udledningen af forurenende stoffer mest muligt ved at anvende den bedste tilgængelige teknik (BAT – Best Available Techniques).

Muligheder for driftsoptimering

Medicin- og hjælpestoffer skal anvendes så lidt som muligt ved at tilpasse indretning og drift på dambruget. Nedenfor er oplistet en række vigtige faktorer.

BAT - generel driftsstyring

Foranstaltninger til at sikre god driftsstyring (effekt på både renseeffekt og fiskesundhed)

- Undgå undermætning af ilt og udsving i iltkoncentrationen i produktionsanlægget.
 - o Høj iltmætning øger egenomsætningen af bl.a. ammonium, ilt-forbrugende stof mv.
 - o Særlig opmærksomhed omkring optimale iltforhold ved høje bestandstætheder (tilsætning af ilt, beluftning, piskning).
 - o Undgå overfodring i perioder hvor fiskenes stofskifte ændres som følge af årstidsbestemte temperaturændringer.
- Sikre tilstrækkelig køling på varme årstider.
- Foranstaltninger til rensning af indløbsvandet.
- Foranstaltninger til begrænsning af foderspild og suspenderet stof i produktionsvandet.
- Sikre optimal drift og slamfjernelse i runde produktionsbassiner.

- Sikre kontinuerlig slamfjernelse og hindre ophobning af slam i produktionsanlægget.
- Indsætning af delrensingsprocesser så tæt på kilden som muligt, der sikrer en hurtig fjernelse af fiskeekskremer og slam, hvorved fiskene undgår svingende og dårlig vandkvalitet.
- Driftsstyring omkring udfodring og produktion således at overfodring undgås.
- Særlig opmærksomhed omkring udfodring under ugunstige produktionsforhold eller i situationer med svingende vandkvalitet.
- Skånsom håndtering af fisk og særligt under ugunstige vejrforhold og ved ugunstige temperaturer.
- Anvendelse og løbende indsamling af ny viden omkring brug af immunstimulerende midler i foder evt. i samarbejde med dyrlæge.
- Opsamling af døde fisk.
- Rutiner og procedurer til overvågning af indløbsvandets kvalitet.
- Øget vandflow: fjerner fækalier og slam fra dammene og giver renere produktionsmiljø.

BAT – Foranstaltninger til reduktion i forbruget af medicin og hjælpestoffer

Forebyggelse af smitte m.v.

- Vaccination mod rødmundssyge og andre fiske sygdomme, herunder revaccination ved faldende immunitet.
- Brug af desinfektionsmidler til støvler og materiel, som urensset kan bidrage til smittespredning. Løbende rådgivning fra dyrlæge eller lign.

Optimering af omsætning og tiltag til reduceret forbrug af medicin og hjælpestoffer

- Brug af hjælpestoffer vurderes løbende i forhold til andre, og mindre miljøbelastende stoffer (substitution).
- Sikre hurtig handling ved begyndende tegn på sygdomsudbrud.
- Hyppig overvågning af fiskenes sundhedstilstand.
- Procedurer for brug af hjælpestoffer der sikrer tilstrækkelig effekt og høj intern omsætning
 - o Neddroslet vandtilførsel eller nedlukning af dammenes afløb under brug af hjælpestoffer

- Recirkulering af tilsat stof.
- Sikre, at der ikke anvendes unødvendigt høje koncentrationer af hjælpestof.
- Brug af reducerede mængder af formalin og brintoverilte jf. Faglig rapport fra DMU nr. 659.

BAT på Vadhoved Dambrug

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at de ansøgte anlægs- og driftsmæssige forhold på dambruget i tilfredsstillende grad lever op til BAT for den pågældende anlægstype.

6 Gyldighed og retsbeskyttelse

6.1 Gyldighed

Miljøgodkendelsen er gyldig straks efter modtagelsen.

Ved klage kan klagenævnet dog bestemme, at klagen har opsættende virkning. Udnyttelse i klageperioden og mens eventuel klage behandles sker på eget ansvar.

6.2 Retsbeskyttelse

Miljøgodkendelsen gives efter § 33 i miljøbeskyttelseslovens kapitel 5, og skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år revurderes og om nødvendigt ajourføres i forhold til den teknologiske udvikling eller ny viden. Samtidig skal kommunen tage stilling til fornyelse af dambrugets vandindvindingstilladelse efter § 20 i vandforsyningsloven. Kommunen skal herudover tage stilling til, om der er behov for at træffe yderligere afgørelser efter vandløbsloven og naturbeskyttelsesloven.

Dambrugets retsbeskyttelsesperiode er 8 år efter meddelelse af miljøgodkendelsen. Inden for retsbeskyttelsesperioden kan vilkårene i henhold til miljøbeskyttelseslovens § 41a, stk. 2 kun ændres ved påbud eller forbud, hvis:

- Der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkninger.
- Forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse.
- Forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse.
- Påbud, forbud og ændringer i henhold til miljøbeskyttelseslovens § 41, 41a og 41b kan påklages.

7 Offentliggørelse og klagevejledning

7.1 Offentliggørelse

Afgørelserne bekendtgøres ved annoncering på Ringkøbing-Skjern Kommunes hjemmeside (www.rksk.dk) **fra mandag den 16. august 2021**. Derudover orienteres en række interessenter direkte jf. listen i [Bilag 1](#).

7.2 Klagevejledning

Miljøgodkendelse

Der kan efter miljøbeskyttelseslovens § 91 klages over kommunens afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Følgende kan klage: Ansøgeren, Sundhedsstyrelsen - Embedslægeinstitutionen Midtjylland samt enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Der kan desuden klages af visse organisationer, som angivet i lovens §§ 99-100.

Der gøres opmærksom på, at der til enhver tid er adgang til aktindsigt i de resultater af virksomhedens egenkontrol, som kommunen har, samt i sagen i øvrigt.

Ifølge miljøbeskyttelseslovens § 101 kan afgørelsen prøves ved domstolene. Sag skal anlægges inden 6 måneder efter, at afgørelsen er offentliggjort.

Miljøscreening

Der kan efter § 49 i Lovbekendtgørelse om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) klages over kommunens screenings-afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Afgørelsen kan påklages af enhver med retlige interesse i sagens udfald. Det vil sige, at du fx kan klage, hvis du ikke mener, at kommunalbestyrelsen har haft hjemmel til at træffe afgørelsen. Du kan derimod ikke klage over, at kommunalbestyrelsen efter din opfattelse burde have truffet en anden afgørelse.

Ifølge § 54 i Lovbekendtgørelse om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) kan afgørelsen prøves ved domstolene. Sag skal anlægges inden 6 måneder efter, at afgørelsen er offentliggjort.

Indsendelse af klage

Klagefristen er 4 uger fra offentliggørelsen af afgørelserne og udløber mandag den 13. september 2021.

For behandling af klager, der indbringes for Miljø- og Fødevareklagenævnet, herunder anmodning om genoptagelse, betaler klager et gebyr på 900 kr. for privatpersoners og 1.800 kr. for virksomheders og organisationers vedkommende.

Klagegebyret tilbagebetales, hvis du får helt eller delvis medhold i din klage, hvis den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, eller klagen afvises, som følge af

overskredet frist, manglende klageberettigelse, eller fordi klagen ikke er omfattet af klagenævnets kompetence.

Det er obligatorisk for klager at bruge klagenævnets digitale Klageportal, med mindre, du har fået en tilladelse fra klagenævnet, der fritager dig for, at anvende den digitale Klageportal. I nedenstående tekst kan du se, hvordan du skal bruge den digitale Klageportal.

Du klager, via Klageportalen. Du kan finde et link på forsiden af www.naevneneshus.dk

Klageportalen ligger på også www.borger.dk og www.virk.dk Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Du betaler klagegebyret med betalingskort i Klageportalen.

Klagenævnet skal, som udgangspunkt, afvise en klage, der ikke er indsendt via Klageportalen. Hvis du ønsker, at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende din klage og en begrundet anmodning til Ringkøbing-Skjern Kommune, Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing. Ringkøbing-Skjern Kommune videresender herefter anmodningen til klagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagenævnet stiller i et vist omfang, en supportfunktion til rådighed ved oprettelse af en klage. Supportfunktionen kan kontaktes pr. tlf.: 72 54 11 01, eller på mail: nh@naevneneshus.dk. De kan kontaktes på følgende tidspunkter: man.-tors. 10.00-15.00, fre. 10.00-14.00.

I forbindelse med behandlingen af en sag kan det være nødvendigt, at Kommunen indsamler, behandler og videregiver personoplysninger, der er nødvendige for sagens behandling. Ifølge persondataloven har du og andre, der er nævnt i sagen, blandt andet ret til at bede om indsigt i disse oplysninger, ret til at gøre indsigelser mod, at oplysningerne behandles, ret til at berigtige oplysningerne samt ret til at klage over behandlingen til Datatilsynet.

Forvaltningsloven og offentlighedsloven giver normalt også mulighed for at få indsigt i sagen, og du har altid ret til at udtale dig.

Bilag 1 - Liste over modtagere af kopi af godkendelsen

En kopi af afgørelsen sendt med digital post til nedenstående.

Danmarks Naturfredningsforening, CVR: 60804214, dnringkoebing-skjern-sager@dn.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, CVR: 37099015, lbt@sportsfiskerforbundet.dk, vestjylland@sportsfiskerforbundet.dk

Dansk Ornitologisk Forening, CVR: 54752415, ringkoebing-skjern@dof.dk

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, CVR: 25145615

Friluftsrådet, CVR: 56230718

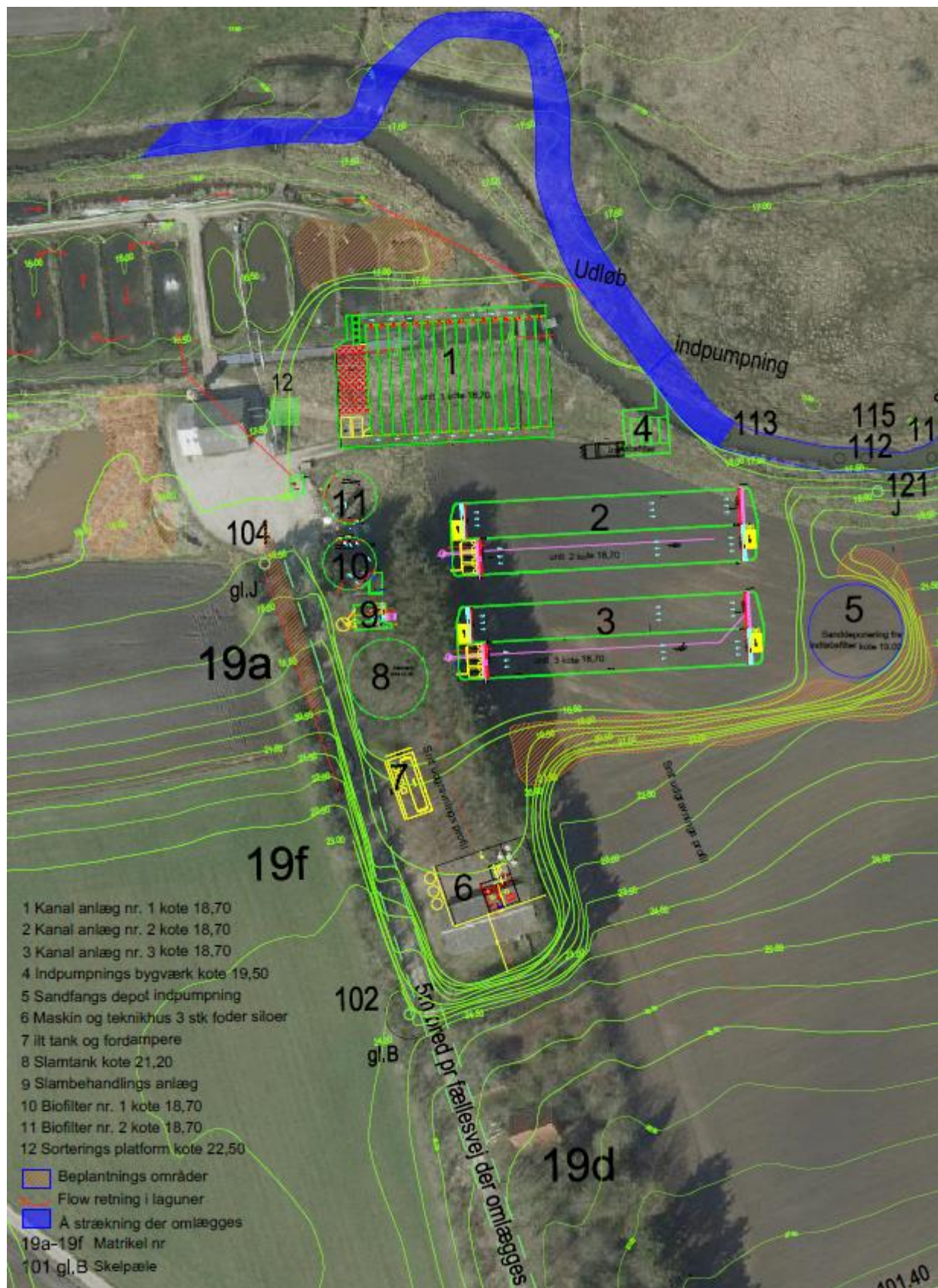
Miljøstyrelsen, CVR: 25798376

Sundhedsstyrelsen, CVR: 12070918

Forbrugerrådet, CVR: 63870528

Naboer til Vadhoved Dambrug, jf. høring 11/11 2019

Bilag 2 – Situationsplan og tegninger

Figur 6. Situationsplan over dambrugets fremtidige placering.

Bilag 3 - Miljøteknisk beskrivelse (uddrag fra dambrugets ansøgning)

Vand til produktionen indtages ved pumpning fra Hoover å. Før pumperne etableres et 10 m langt, 1,5 m dybt og 5 m bredt sandfang. Indløbet til sandfanget afgitres med 6 mm rist. Risten etableres, så den flugter med åbrinken. Efter sandfanget løber vandet over et skot ført 1 m over bunden i sandfanget til et 5 m bredt, 1,5 m dybt og 1 m langt pumpeområde. Der kan anvendes en pumpe med en kapacitet på 310 l/s og en tilsvarende i reserve. Alternativt 2 pumper af 110 l/s og en reserve på 200 l/s.

Pumperne afleverer vandet til et for filter opbygget med 8 kamre á 10 m². Filterkamrene indrettes som vist på medsendte skitse med beluftning og vandudtag for filterskyl. Fyldningshøjden er på ca. 75 cm. Til returskyllning kan der benyttes en ringkammerblæser. Skyllevandet fra for filtrene ledes til lagunen. Et område af lagunen indrettes til sedimentation af skyllevandet, så oprensning af sedimentet bare materiale gøres overkommeligt.

Efter filterkamrene ledes vandet over en afgasser. Ideen med afgasseren er at sende en stor mængde luft gennem vandet ved lavt tryk. Det lave tryk begrænser blæserens energiforbrug (kornblæser). Overgangen af CO₂ fra vand til luft påvirkes i høj grad af luftens CO₂ indhold. I normal ude luft er der ca. 350 ppm CO₂. Arbejdstilsynet kræver maks. 5.000 ppm i rum, hvor der arbejdes i 8 timer. Ved et CO₂ indhold på 1.000 ppm reduceres overførslen af CO₂ til luften til 60 % og ved 5.000 ppm reduceres overførslen til 20 %. Ved at blæse meget luft gennem vandet kan CO₂ niveauet i luftboblerne holdes lavt. Jo længere en luft bobbe skal stige jo højere bliver CO₂ indholdet. Lidt luft ved højt tryk giver således alt andet lige en dårligere effektivitet end meget luft ved lavt tryk.

Vandet ledes fra forfilteret gennem et Ø 800 mm rør frem til anlæggene, hvor de enkelte anlæg forsynes via Ø 500 mm rør.

Der etableres 2 serielle kanalsystemer, med dimensionerne 70 X 16 X 2 m, flowet i anlægget varetages af to strømsættere med en samlet kapacitet på ca. 1.400 l/s, Hver af kanalsystemerne er udstyret med 2 afgasser tårne for afgang af produktionsvandet internt i anlæggene, Desuden er anlæggene udstyret med slamkegler, og 3 stk. GM6 mikrosigter med en samlet kapacitet på ca. 1.400 l/s.

Desuden etableres et produktionssystem med 16 kummer med dimensionerne 24 X 2,5 X 1,5. Flowet i anlægget varetages af to strømsættere med en kapacitet på ca. 1.400 l/s der for tilsætning af ren ilt etableres 4 injektorplatforme hver med en kapacitet på 300 l/s anlægget forsynes med 2 mikrosigter af typen GM 8 hver med en kapacitet på ca. 800 l/s. samt efterfølgende område til afgang af vandet inden dette returneres til fiskene via injektor platformene.

Udformningen af opdrætsanlæggene fremgår af medsendte skitser. Med 2 GM8-200 60 µ mikrosigte bliver vandføringen gennem anlæggene på ca. 1.400 l/s.

Fra produktionsanlæggene ledes afløbsvandet gennem 2 Ø 1200 mm rør til 2, 4,2 m dyb Ø 12 m tanke indrettet som moving bed filtre. Udløb fra tankene sker gennem en 16 m bred risteflader i filternes fulde højde.

Omrøring af filtermassen sker ved beluftning med en diffusor placeret i et Ø 5.000 mm svøb 1,5 m under vandspejl. Højden på svøbet er 2.700 mm. Diffusoren er monteret til et Ø 160 mm PVC-hoved rør med Ø160 mm tilslutningsstuds. Den opbygges med 200 m. Ø25 mm PVC-diffusorer med 1,5 mm huller. Svøbet boltes fast i bunden af biofilteret således at svøbet befinder sig 40 cm over filterbunden. Som luftforsyning benyttes en kapselblæser med en kapacitet på 45 m³/min.

Filteret vil rumme op til 346 m³ bioelementer, hvilket modsvarer et specifikt filterareal på ca. 253.000 m². hvilket korresponderer med et lovgivningsmæssigt foderforbrug på 631 t foder/år

Fra biofilteret ledes vandet gennem plantelagunerne der etableres med en vanddybde på max. ca. 1 m i det nuværende dambrug med et areal på ca. 11.000 m².

Der etableres måleanordning og beluftning af afløbsvandet inden det ledes ud i recipienten, så det sikres, at vandet afledes med 70 % iltmætning i henhold til Fiskevandsdirektivet.

Der vil blive etableret en Ø15 m opbevaringstank for slamperkulat fra produktionen med en volumen på ca. 706 m³. hvilket vil sikre en opbevaringskapacitet på ca. ½ år slam produktion.

Bilag 4 - Lovgrundlag

Godkendelsen er primært givet ud fra nedenstående lovgrundlag og planer fra Miljøministeriet (inklusiv eventuelle ændringer til den anførte lovgivning, der er gældende på godkendelsestidspunktet).

4.1 Love, bekendtgørelser, kommuneplaner, vandområdeplaner og naturplaner (med senere ændringer)

Bekendtgørelse nr. 1240 af 24. oktober 2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Bekendtgørelse om miljøgodkendelse og samtidig sagsbehandling af ferskvandsdambrug, Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1567 af 7. december 2016.

Bekendtgørelse om krav til udledning af forurenende stoffer til vandløb, søer eller havet. Bekendtgørelse nr. 1433 af 21. november 2017.

Bekendtgørelse om fastlæggelse af miljømål for vandløb, søer, overgangsvande, kystvande og grundvande. Bekendtgørelse nr. 1625 af 19. december 2017.

Bekendtgørelse om anvendelse af affaldsprodukter til jordbrugsformål, Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1001 af 27. juni 2018 (Slambekendtgørelsen).

Bekendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger, Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1146 af 24. oktober 2017.

Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), lovbekendtgørelse nr. 1225 af 10. oktober 2018.

Bekendtgørelse om samordning af miljøvurderinger og digital selvbetjening m.v. for planer, programmer og konkrete projekter omfattet af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1470 af 12. december 2017.

Bekendtgørelse om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4, Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1469 af 12. december 2017.

Bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed, nr. 1458 af 12. december 2017 (Godkendelsesbekendtgørelsen).

Bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse, lovbekendtgørelse nr. 1121 af 3. september 2018 (Miljøbeskyttelsesloven).

Kommuneplan 2021-2033 for Ringkøbing-Skjern Kommune.

Naturstyrelsen 2016. Natura 2000-plan 2016-2021, Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen, Natura 2000-område nr. 69, Habitatområde H62, Fuglebeskyttelsesområde F43. Miljøministeriet.

Styrelsen for Vand- og Naturplanlægning 2016. Vandområdeplan 2015-2021 – Vandområdedistrikt Jylland og Fyn. Miljøministeriet.

4.2 Vejledninger og rapporter

Dansk Akvakultur, DTU Aqua, DHI m.fl. 2011. Dambrugsteknologi – Optimering af driften på etablerede modeldambrug og fortsat videreudvikling af recirkuleringsteknologi-en, Sammenfatning. Dansk Akvakultur mfl. 2011.

Dansk Akvakultur 2012. Introduktion og ny viden om hjælpestoffer i dansk akvakultur. Undervisningsmateriale til 2-dages kursus om hjælpestoffer.

Fjorback, C. 2010. Risikovurdering for Skjern Å-systemet inkl. Ringkøbing Fjord – brug og udledning af medicin- og hjælpestoffer. Rapport fra Niras A/S.

Larsen, S.E., Svendsen, L.M. 1998 Afløbskontrol på dambrug. Statistiske aspekter og opstilling af kontrolprogrammer. Faglig rapport fra DMU nr. 260.

Larsen, S.E. og Svendsen, L.M., 2002. Notat vedrørende tilpasning af udlederkrav ved overgang fra tilstandskontrol til transportkontrol i Bovbjerg Pedersen, P., Grønborg, O. & Svendsen, L.M., (reds.) 2003. Modeldambrug – specifikationer og godkendelseskrav. Rapport fra faglig arbejdsgruppe”. Arbejdsrapport fra DMU nr. 183.

Miljøstyrelsen 2012. FAQ ny bekendtgørelse om ferskvandsdambrug

Miljøstyrelsen 2008. Vejledning nr. 3/2008, Vejledning om godkendelse af ferskvandsdambrug.

Pedersen, L-F., Henriksen, N.H., Buchmann, K., Clausen, T. 2013. Introduktion og ny viden om hjælpestoffer i dansk akvakultur. Faglig rapport fra Dansk Akvakultur nr. 2013-1.

Pedersen, L-F., Sortkjær, O., Bruun, M.S., Dalsgaard, I., Pedersen, P.B. 2004. Undersøgelse af biologiske halveringstider, sedimentation og omdannelse af hjælpestoffer og medicin i dam- og havbrug samt parameterfastsættelse og verifikation af udviklet dam-brugsmodel. Supplerende teknisk rapport (anneks 1-8) til DFU-rapport 135-04. DFU-rapport nr. 135a-04.

Ringkøbing Amt 2005. Vandføringens medianminimum ved dambrug 2004.

Sortkjær, O., Henriksen, N.H., Heinecke, R.D. & Pedersen, L-F. 2008a. Optimering af behandlingseffekten i akvakultur 2008a. Minimering af forbrug og udledning af hjælpestoffer. Danmarks Miljøundersøgelser, Aarhus Universitet. 124s. – Faglig rapport fra DMU nr. 659.

Sortkjær, O., Pedersen, L-F & Ovesen, N.B. 2008b. Omsætningen af formalin i danske dambrug. Danmarks Miljøundersøgelser, Aarhus Universitet. 122 s. – Faglig rapport fra DMU nr. 699.

Sortkjær, O., Bovbjerg, P., Steinfeldt, S.J., Bruun, M.S., Dalsgaard, I. Nielsen, Aarup, P. 2000. Undersøgelse af eventuelle miljøpåvirkninger ved anvendelse af hjælpestoffer og medicin i ferskvandsdambrug samt metoder til at reducere/eliminere sådanne påvirkninger. DFU-rapport nr. 79-00.

Svendsen, L.M., Sortkjær, O., Ovesen, N.B. Skriver, J., Larsen, S.E., Bouttrup, S., Pedersen, P.B., Rasmussen, P.S., Dalsgaard, A.T. & Suhr, L. 2008a. Modeldambrug under

forsøgsordningen – Faglig slutrapport for ”Måle og dokumentationsprojekt for model-dambrug” juni 2008, DTU Aqua-rapport nr.: 193-08.

Svendsen et al. 2008b. Modeldambrug under forsøgsordningen – Faglig slutrapport for ”Måle og dokumentationsprojekt for modeldambrug” juni 2008, DTU Aqua-rapport nr.: 193-08.

Bilag 5 - Dokumentation af vilkår til støj

Dokumentation for overholdelse af støjvilkår skal ske ved støjmålinger i omgivelserne, udført efter Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 og 6/1984 eller kildestøjsmålinger kombineret med beregning udført efter den nordiske beregningsmodel for ekstern industristøj som beskrevet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993.

Kvalitetskrav til målinger og afrapportering

Målinger og beregninger skal udføres af et firma/ laboratorium, der er akkrediteret til støjmålinger eller af en person, som er certificeret til at udføre sådanne målinger, jf. *"Bekendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger udført af akkrediterede laboratorier, certificerede personer m.v. nr. 900 af 17. august 2011"*.

Målinger og afrapportering skal udføre såsom angivet i bekendtgørelsens bilag.

Kontrolmålinger skal udføres, når virksomheden er i drift ved maksimal belastning, og driftsforholdene skal beskrives i målerapporten.

Ved beregninger skal rapporten indeholde de nødvendige oplysninger om beregningernes forudsætninger. Støjkilderne skal beskrives og deres kildestyrke angives.

For hver enkelt støjkilde, hvor der foretages målinger, skal desuden angives lydtrykniveauet i dB(A), målt i et geometriske veldefineret og – så vidt muligt - let tilgængeligt kontrolpunkt tæt på kilden. Jvf. Miljøstyrelsens vejledning 5/1993 pkt.3.1.

Rapporten sendes til kommunen senest 2 måneder efter, at målingen er gennemført.

Vurdering af resultater

Støjgrænsen anses for overholdt, hvis de målte eller beregnede værdier ligger under vilkårets grænseværdi med tillæg af måleubestemthed. For faste støjkilder kan der normalt accepteres en maksimal måleubestemthed på 3 dB(A), jvf. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993, pkt. 3.5.

Bilag 6 - Udlederkrav og kontrol af dambrugets udledninger

Generelt

Udlederkrav og kontrolregler fastsættes efter dambrugsbekendtgørelsens Bilag 2 for dambrug på emissionsbaseret regulering og Svendsen og Larsen (2016): Ny kontrolmetode for udledninger fra ferskvandsdambrug, DCE rapport 212.

Forudsætninger relateret til vandindtag

Vadhoved Dambrug indvinder overfladevand op til 220 l/s. Hover Å har en Q_{mm} på 440 l/s nedstrøms dambruget.

Dambrugsbekendtgørelsen fastsætter en række udledergrænseværdier og kontrolregler for udledte stoffer, som dambruget skal overholde. De enkelte kravværdier og kontrolregler er beskrevet nedenfor.

Dambruget skal overholde følgende maksimale årlige og daglige udlederkrav:

Stof	Maks. årlig udledning (kg) U-max	Maks. daglig, gennemsnitlig udledning (kg) U-max/365	Max daglig udledning (kg)
Total-kvælstof:	11.566	32	*116
Total-fosfor:	710	2	*7
BI ₅ :	6.224	27	**152 **228
Ammonium-N:	4.499	20	**61 **91

- U-max/365 kontrolleres vha. kontrolreglerne for tilstands- og transportkontrol i dambrugsbekendtgørelsen.
- *U_d er maksimalværdier. De udgør 1 % af U-max og beregnes som et løbende gennemsnit over 7 dage.
- **C-max er absolutte værdier, som aldrig må overskrides. Værdierne korrigeres for aktuel vandføring ud fra kontrolreglerne i dambrugsbekendtgørelsens bilag 2.

Bilag 7 - Forholdsregler ved uheld, driftsforstyrrelser mv.

Nedenfor er angivet dambrugets forholdsregler ved uheld, driftsforstyrrelser mv.

Driftsforstyrrelser

Til imødegåelse af driftsforstyrrelser er der installeret overvågningsudstyr, der anvendes til at monitorere udsving og alarmere dambrugets personale. Overvågningsudstyret er koblet til telefonnettet. Ved et eventuelt strømudfald startes en nødgenerator automatisk.

I det følgende listes nogle af de mulige driftsforstyrrelser og uheld som vil kunne medføre væsentlig forøget forurening fra dambruget, desuden er procedure til afhjælpning og minimering af uheldets omfang angivet:

Udbrud af sygdom i fiskebestanden (ved smittespredning)

Udbrud af sygdom i fiskebestanden kan dels være forårsaget af smittespredning, dels være miljømæssigt betingede. Ved forurening af dambrugets indløbsvand er det således normalt, at der opstår problemer med akut gælleinfektion hos fiskene. Smittespredning via fugle søges hindret ved opsætning af mågenet. Smittespredning via indløbsvandet kan vanskeligt hindres. For at hindre af smittespredning via fodtøj skal alle besøgende enten skifte fodtøj, eller have deres fodtøj desinficeret inden dambruget betrædes. Risikoen for udbrud af sygdomme forsøges ligeledes minimeret ved en høj grad af hygiejne på dambruget, foderautomater justeres og desinficeres regelmæssigt, ligesom øvrigt driftsudstyr desinficeres efter brug. Desuden foretages der normalt flere gange i døgnet visuel inspektion af fiskenes helbredsmæssige tilstand. I tilfælde af unormale tilstande alarmeres den driftsansvarlige og dambrugets nødprocedure for imødekomme af denne situation sættes i værk.

Procedure ved konstatering af sygdom blandt fiskene:

1. Fodring indstilles
2. Kontakt til dyrlæge
3. Behandling efter dyrlægens forskrifter.

Strømudfald

Udfald af strøm kan ske ved svigtende levering fra el-forsyningsselskabet, lynnedslag eller lignende.

For at imødegå problemstillingen er der etableret alarm og nødstrømsgenerator, der aktiveres ved strømudfald. Alarmen er tilkoblet personsøger, som bæres af den driftsansvarlige, ligesom en alarmcentral alarmeres efter aftale med den driftsansvarlige.

I tilfælde af unormale tilstande alarmeres den driftsansvarlige, og dambrugets nødprocedure for imødekomme af denne situation sættes i værk.

Procedure ved konstatering af strømudfald

1. Alarm gives fra dambrugets alarmeringsanlæg
2. Vagthavende skal være på dambruget senest 15 minutter efter alarmering
3. Fodring indstilles
4. El-installatør kontaktes

Håndteringsuheld

Håndteringsuheld kan i værste fald forårsage personskade, fiskedød intern på dambruget og/eller forurening af det eksterne miljø nedstrøms dambruget.

For at imødegå problemstillingen omkring håndteringsuheld, instrueres dambrugets medarbejdere behørigt i brugen af de enkelte maskiner på dambruget, samt i R- og S-sætninger, som er gældende i forbindelse med anvendelsen af de enkelte hjælpepestoffer. Ved håndteringsuheld med personskade, alarmeres på tlf.: 112 eller der konsulteres en læge efter behov. Ved håndteringsuheld med intern fiskedød og/eller forurening af det eksterne miljø nedstrøms dambruget til følge, iværksættes følgende aktionsplan:

Procedure ved akut forurening af dambruget og dets afløbsvand

1. Forureningskilden søges lokaliseret og stoppet - Stands ulykken !!
2. Fodring indstilles / luk af for foderautomater
3. Regulering af frekvens til beluftnings- /iltningsanlæg efter behov
4. Alarmer 112 og meld vandforureningsalarm

I forbindelse med en sådan hændelse bør det bemærkes, at der ikke vil være risiko for forurening med miljøfremmede stoffer, og som følge heraf er der ingen risiko for langtidseffekter for miljøet.

Procedure for minimering af risiko for ovenstående uheld indtræffer

For at minimere risikoen for at ovenstående hændelser indtræffer, er nedenstående procedurer indarbejdet i de daglige arbejdsgange på dambruget.

Eftersyn

Proceduren for eftersyn på dambruget ligger først og fremmest i, at vagthavende på dambruget har pligt til at indberette alle afvigelser fra optimaldriftstilstand til den driftsansvarlige.

Vedligeholdelse

Med hensyn til den generelle vedligeholdelse af dambruget og dets tekniske installationer, aftales de konkrete arbejdsopgaver fra dag til dag mellemåden/de ansatte og ansvarshavende.

Vedligeholdelse af renseforanstaltninger

Dambrugets slamkegler, mikrosigter og biofilter er indrettet til kontinuerlig drift. Vedligeholdelse af disse indskrænker sig til et dagligt eftersyn, hvor dyser, filterdug og smøring kontrolleres samt kontrol af blæserens oliestand og lejestøj kontrolleres dagligt. Vandfordelingen i bundfældningen observeres og der foretages oprensning efter behov.

Der føres dagligt tilsyn med anlægget. Ved afvigelse af normaldrift foretages udbedrende handlinger efter samråd med den driftsansvarlige, således at maksimal renseevne så vidt muligt altid opretholdes.

Bilag 8 - Driftsjournalens indhold

Ferskvandsdambrugets driftsjournal skal indeholde oplysning om følgende forhold:

- Aktuel bestand af fisk pr. måned, tilgang af fisk og afgang af fisk ved salg.
- Indkøb af foder med angivelse af fodertyper. Foderets sammensætning, skal tillige kunne dokumenteres ved hjælp af varedeklaration eller analyseresultater fra et autoriseret laboratorium.
- Tidspunkt for oprensning af slamdepot. Den oprensede mængde slam skal skønnes.
- Afgang af døde fisk med angivelse af mængde, art og opgørelsesperiode. Ekstraordinært store mængder opgøres straks.
- Vandforbrug. Registreringen skal ske kontinuert ved hjælp af flowmåler i indtag og udløb med en nøjagtighed på 5 %. Logfil skal være tilgængelig i forbindelse med driftsjournalen. Øjeblikkeligt og gennemsnitligt vandforbrug skal altid opgøres samtidig med gennemførelsen af egenkontrollen.
- Returpumpning. Angivelse af periode og mængde.
- Slutdeponering af slam. Opgørelsen sker, hver gang slam bortskaffes, med oplysning om, hvor slammet blev deponeret.
- Ferskvandsdambrugets egenkontrol.

I forbindelse med anvendelse af medicin og hjælpestoffer skal dambrugets driftsjournal som minimum indeholde følgende oplysninger:

- Årsag til brug af hjælpestof eller behandling med medicin.
- Mængde af anvendte af hjælpestoffer til vandbehandling
- Angivelse af hjælpemidlets navn, numre på damme der er behandlet, samt begyndelses - og slutdato for behandlingen.
- Mængde af anvendte mediciner til sygdomsbekæmpelse med angivelse af præparatets navn og mængde, numrene på damme der er behandlet samt begyndelses- og slutdato for behandlingen.
- Tidspunkt for forbrug af stofferne. Anvendes stofferne flere gange, skal dette angives.
- Mængdeangivelse/dosering af stofferne og ved forbrug af hjælpestoffer skal metoden angives.
- Angivelse af produktionsenheder, hvor stofferne anvendes med angivelse af bestandsstørrelse.
- Henvisning til dyrlægens besøgsrapport når der anvendes medicin. Besøgsrapporten skal opbevares sammen med driftsjournalen.
- Det samlede forbrug af de enkelte mediciner og hjælpestoffer skal opgøres en gang om året (pr. 31. december) og indberettes til tilsynsmyndigheden senest den 1. februar det følgende år

Bilag 9 - Vurdering efter habitatdirektivet foderflytning og revurdering af miljøgodkendelse

Dato: 1. juni 2021

Projektets indhold

Revurdering af miljøgodkendelse af Vadhoved Dambrug med overgang til emissionsbaseret regulering. Der ansøges i den forbindelse om produktionsudvidelse ved flytning af fodertilladelse på 84 tons foder fra Ørbæklunde Dambrug i Omme Å til Vadhoved Dambrug i Hover Å. Den øvrige del af foderkvoten på Ørbæklunde Dambrug (76 tons) planlægges overflyttet til Klaptoft Dambrug, der er beliggende i Vennerå-systemet (vil blive behandlet i særskilte afgørelser). Hermed planlægges en fuldstændig produktionsafvikling på Ørbæklunde Dambrug.

Som en del af projektet bygges et nyt produktionsanlæg med recirkulering og intern vandrensning efter dambrugsbekendtgørelsens regler. De gamle damme omlægges til plantelagune.

Vadhoved Dambrug har i dag en miljøgodkendelse fra 2002 med et tilladt foderforbrug på 138 tons foder pr. år. Med foderflytningen opnår Vadhoved Dambrug et fremtidigt tilladt foderforbrug på 222 tons pr. år (Ftill). Ved overgangen til emissionsbaseret regulering omregnes Ftill til udlederkravværdier ud fra et relateret foderforbrug (Frel) på 413 tons ($222 \cdot 1,86$) ud fra dambrugsbekendtgørelsens regler. For at undgå en øget belastning af Hover Å beregnes udlederkravene for organisk stof og ammonium-kvælstof ud fra den nuværende fodertilladelse på 138 tons og ikke ud fra det samlede foderforbrug på 222 tons. Det vil sige, at der ikke flyttes udledning af organisk stof og ammonium-kvælstof til Hover Å.

Som del af ombygningen gennemfører Ringkøbing-Skjern Kommune et vandløbsrestaureringsprojekt, hvor stemmeværket fjernes ved Vadhoved Dambrug. Herved skabes fri passage for fisk og smådyr herunder arter, der optræder som udpegningsgrundlag for Natura 2000-områderne (laks, hav- flod og bæklampret). Vandforsyningen til dambrugsdriften forventes fremadrettet at foregå via en pumpeløsning.

Der ansøges om revurdering af Vadhoved Dambrugs miljøgodkendelse med overgang til emissionsbaseret regulering og en samtidig produktionsforøgelse ved flytning af 84 tons foder fra Ørbæklunde Dambrug til Vadhoved Dambrug. Den øvrige del af Ørbæklunde Dambrugs fodertildeling (76 tons pr. år) planlægges flyttet til Klaptoft Dambrug, så driften på Ørbæklunde Dambrug afvikles.

Lovgrundlag

BEK nr. 1240 af 24/10-2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter jf. Habitatdirektivets artikel 6.3. med senere ændringer.

Natura 2000-områder

Vadhoved Dambrug udleder vand fra produktionen til Hover Å (nærrecipient). Hover Å løber ud i Von Å umiddelbart nedstrøms Stadil Fjord, der via Von Å afvander til Ringkøbing Fjord (fjernrecipient).

Den nederste del af Hover Å er sammen med den øverste del af Von Å samt Stadil Fjord og Vest Stadil Fjord udpeget som Natura 2000-område nr. 66 (H59, F41).

Figur 1. Kortudsnit af habitatområdet omkring nederste del af Hover Å, øverste del af Von Å og Stadil Fjord.

Ringkøbing Fjord er udpeget som Natura 2000-område nr. 69 (H62, F43).

Udpegningsgrundlaget (arter og naturtyper) for de to områder er beskrevet nedenfor.

Tabel 1. Arter og naturtyper der er udpegningsgrundlag for Natura 2000-områderne Stadil Fjord og Vest Stadil Fjord samt Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen.

Stadil Fjord og Vest Stadil Fjord (H59, F41)

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 59		
Naturtyper:	Lagune* (1150)	Strandeng (1330)
	Grå/grøn klit* (2130)	Klithede* (2140)
	Søbred med småurter (3130)	Kransnålalge-sø (3140)
	Næringsrig sø (3150)	Vandløb (3260)
	Våd hede (4010)	Tør hede (4030)
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)
Arter:	Vandranke (1831)	Bæklampret (1096)
	Havlampret (1095)	Odder (1355)

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 41		
Fugle:	Rørdrum (Y)	Pibesvane (T)
	Sangsvane (T)	Grågås (T)
	Kortnæbbet gås (T)	Bramgås (T)
	Spidsand (T)	Krikand (T)
	Rørhøg (Y)	Plettet rørvagtel (Y)
	Hjejle (T)	Pomeransfugl (T)
	Sortterne (Y)	Blåhals (Y)

Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen (H62, F43).

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 62		
Naturtyper:	Flodmunding (1130)	Lagune* (1150)
	Strandeng (1330)	Forklit (2110)
	Hvid klit (2120)	Grå/grøn klit* (2130)
	Klithede* (2140)	Havtomklit (2160)
	Grårisklit (2170)	Klitlavning (2190)
	Søbred med småurter (3130)	Kransnålalge-sø (3140)
	Næringsrig sø (3150)	Brunvandet sø (3160)
	Vandløb (3260)	Våd hede (4010)
	Tør hede (4030)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Tørvelavning (7150)
	Rigkær (7230)	
Arter:	Vandranke (1831)	Flodlampret (1099)
	Havlampret (1095)	Laks (1106)
	Stavsild (1103)	Odder (1355)

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 43		
Fugle:	Skarv (T)	Rørdrum (Y)
	Skestork (Y)	Knopsvane (T)
	Pibesvane (T)	Sangsvane (T)
	Kortnæbbet gås (T)	Bramgås (T)
	Mørkbuget knortegås (T)	Gravand (T)
	Knarand (T)	Spidsand (T)
	Skeand (T)	Pibeand (T)
	Krikand (T)	Hvinand (T)
	Stor skallesluger (T)	Havørn (T)
	Rørhøg (Y)	Blå kærhøg (T)
	Vandrefalk (T)	Plettet rørvagtel (Y)
	Blishøne (T)	Klyde (TY)
	Hjejle (T)	Pomeransfugl (T)
	Almindelig ryle (Y)	Brushane (Y)
	Hvidkire (T)	Stor kobbersneppe (Y)
	Lille Kobbersneppe (T)	Splitterne (Y)
	Fjordterne (Y)	Havterne (Y)
	Blåhals (Y)	Rødrygget tornskade (Y)

Bevaringsprognosen fremgår af de pågældende områders Natura 2000-basisanalyser.

Beskrivelse af påvirkningen

Nuværende udledning fra Vadhoved Dambrug

Ved overgang til emissionsbaseret regulering uden overflytning fra Ørbæklunde, ville Vadhoved få nedenstående maksimale udledninger.

Tabel 2: Maksimal tilladt udledning fra Vadhoved ved overgang til emissionsbaseret regulering ud fra de nuværende 138 tons foder (runde tal).

Parameter	Maks. udledning (kg/år)
Total-N	7.200
Total-P	440
BI ₅	6.200
Ammonium-N	4.500

Nuværende udledning Ørbæklunde Dambrug

Den maksimale udledning ved omregning til emissionsbaseret regulering for den overflyttede del på 84 tons foder fra Ørbæklunde er vist nedenfor.

Tabel 3: Maksimal tilladt udledning fra 84 tons fra Ørbæklunde omregnet til emissionsbaseret regulering (runde tal).

Parameter	Maks. udledning (kg/år)
Total-N	4.300
Total-P	260
BI ₅	3.800
Ammonium-N	2.700

Fremtidig udledning fra Vadhoved Dambrug

I tabellen nedenfor er den samlede maksimale udledning fra Vadhoved anført. For total-N og total-P er værdierne fra tabel 2 og 3 sammenlagt, mens der for BI₅ og Ammonium-N

bibeholdes mængderne i tabel 3, som ville være den nuværende udledning fra Vadhoved ud fra et foderforbrug på 138 tons.

Tabel 4: Fremtidig maksimal udledning fra Vadhoved Dambrug ud fra et foderforbrug på 222 tons (runde tal).

Parameter	Maks. udledning (kg/år)
Total-N	11.500
Total-P	700
BI ₅	6.200
Ammonium-N	4.500

Påvirkning af nederste del af Hover Å og øverste del af Von Å

Udledningerne i sig selv

Merudledning af op til 4.300 kg N og 260 kg P pr. år fra Vadhoved Dambrug vil potentielt medføre en negativ påvirkning af nærrecipienten Hover Å og Von Å, der afvander til Ringkøbing Fjord.

Opholdstiden i Hover Å og Von Å er dog begrænset før udløb i Ringkøbing Fjord, og betydningen af kvælstof og fosfor vurderes også typisk at have effekt i fjernrecipienten og ikke i vandløb.

Det er derfor kommunens vurdering, at ombygningen af Vadhoved Dambrug og foderflytning fra Ørbæklunde Dambrug ikke i sig selv vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøtilstanden i Hover Å, Von Å eller Stadil Fjord.

Mulige kumulative effekter

Den gennemsnitlige kvælstoftilførsel fra Hover Å, Tim Å og Ejstrup Bæk til Stadil Fjord og videre til Von Å har i perioden 2015-2017 været ca. 300 tons pr. år (overfladevandsdatabase (ODA) www.odaforalle.au.dk/).

For fosfor var udledningen i 2017 fra Tim Å på ca. 2,9 tons, mens den gennemsnitlige udledning (2017-2018) fra Hover Å var omkring 3,6 tons.

Der ligger i dag tre aktive dambrug i Hover Å henholdsvis Voldbjerg Fiskeri, Bratbjerg Dambrug og Vadhoved Dambrug, som alle ejes af Aquapri A/S. Tidligere var også Muldbjerg Dambrug og Foss Dambrug lokaliseret ved Hover Å.

Ved miljøgodkendelsen af Vadhoved Dambrug i 2003, blev det opstrømsliggende Muldbjerg Dambrug lukket og fodertilladelsen (37,5 tons pr. år) blev overflyttet til Vadhoved Dambrug.

I 2013 blev Bratbjerg Dambrug miljøgodkendt og samtidig ophørte driften på Foss Dambrug. Foss Dambrug var beliggende mellem Vadhoved og Bratbjerg Dambrug og havde et tilladt foderforbrug på 136,5 tons pr. år. Af den samlede fodertilladelse blev 74,3 tons foder flyttet til

Bratbjerg Dambrug. Den resterende del af foderkvoten svarende til 62,2 tons pr. år blev ikke udnyttet, og projektet bidrog dermed til en kumulativ reduktion i udledningen af kvælstof og fosfor.

Det er kommunens vurdering, at ombygningen af Vadhoved Dambrug og foderflytning fra Ørbæklunde Dambrug ikke i sig selv eller kumulativt med andre projekter vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøtilstanden i Hover Å, Von Å eller Stadil Fjord.

Fremtidig påvirkning af Ringkøbing Fjord

Udledningerne i sig selv

Von Å udmunder i den nordligste del af Ringkøbing Fjord, der ikke er en del af Natura 2000-område nr. 69. Der kan dog ske en opblanding med vandmasserne i Natura 2000-området. Omkring 15 % af vandtransporten til fjorden sker via Von Å.

I Vandområdeplan 2015-2021 er der angivet en samlet påvirkning af Ringkøbing Fjord på 4.018 tons kvælstof for året 2012. For at arbejde hen mod miljømålet om god økologisk tilstand er der forudsat en reduktion på 1.422 tons kvælstof pr. år i planperioden i forhold til den forventede udledning i 2021 (baseline) på 4.058 tons. Den samlede påvirkning skal derfor gerne ned på 2.636 tons pr. år i løbet af planperioden. I planen er der samtidig anført en udskudt reduktion på 980 tons kvælstof til næste planperiode. Planen forventer altså, at en reduktion på i alt omkring 2.400 tons kvælstof er nødvendig for at nå miljømålet. Der henvises til vandområdeplanens bilag 1 (Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning, 2016).

Merudledningen af op til 4,3 tons N pr. år fra Vadhoved Dambrug vil isoleret set være et negativt merbidrag til Ringkøbing Fjord. Men udledningen opvejes fuldstændigt af, at den tilsvarende udledning fra Ørbæklunde ophører.

Det samme neutralitetsforhold gør sig gældende for fosfor. Der til kan nævnes, at der ikke er en indsats for nedbringelse af fosfor til Ringkøbing Fjord, fordi algevæksten i fjorden er begrænset af kvælstofmængden.

På den baggrund vurderer kommunen, at den fremtidige udledning af kvælstof og fosfor fra Vadhoved Dambrug ikke i sig selv vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøtilstanden i Ringkøbing Fjord.

Mulige kumulative effekter

Det ansøgte projekt omfatter en forøgelse i udledningen fra Vadhoved Dambrug. I ansøgningen indgår samtidig en nedlæggelse af Ørbæklunde Dambrug, og udledningen fra dette dambrug ophører således.

Ørbæklunde Dambrug er placeret ved Omme Å, og de udledte næringsstoffer transporteres gennem Natura 2000-områderne Boris Hede og Skjern Å videre til fjernrecipienten Ringkøbing Fjord.

Den ophørte drift fra Ørbæklunde Dambrug er en del af det kumulative aspekt i forhold til fjernrecipienten Ringkøbing Fjord. I og med at slutrecipienten er den samme for begge anlæg vil der ikke ske en merudledning til Natura 2000-området i Ringkøbing Fjord.

På denne baggrund vurderes det, at det ansøgte projekt i kumulation med andre projekter ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af de nedstrøms beliggende vandområder.

Udledning af medicin- og hjælpestoffer

I forhold til kumulative forhold for medicin og hjælpestoffer er dette punkt behandlet i kommunens samlede risikovurdering for Hover Å, Omme Å, Skjern Å og Ringkøbing Fjord (Fjorback, 2011). Revision af dambrugenes vilkår for anvendelse og udledning af medicin- og hjælpestoffer tager udgangspunkt i risikovurderingen for at sikre, at miljøkvalitetskravene kan overholdes i de berørte vandområder.

I risikovurderingen tildeles hvert dambrug en andel af medianminimumsvandføringen til fortynding af medicin- og hjælpestoffer, som sidenhen anvendes til beregning og udarbejdelse af vilkår med procedurer for anvendelse af stofferne på dambrugene, så miljøkvalitetskravene for de enkelte stoffer kan overholdes. Der tages samtidig stilling til, om der skal sættes skærpede vilkår i forhold til udledning til marine vandområder med skærpede miljøkvalitetskrav for visse stoffer.

Projektet vil således ikke medføre en kumulativ udledning af medicin- og hjælpestoffer, der ellers ville kunne medføre en overskridelse af miljøkvalitetskravene i vandområderne.

Vandindvindingen

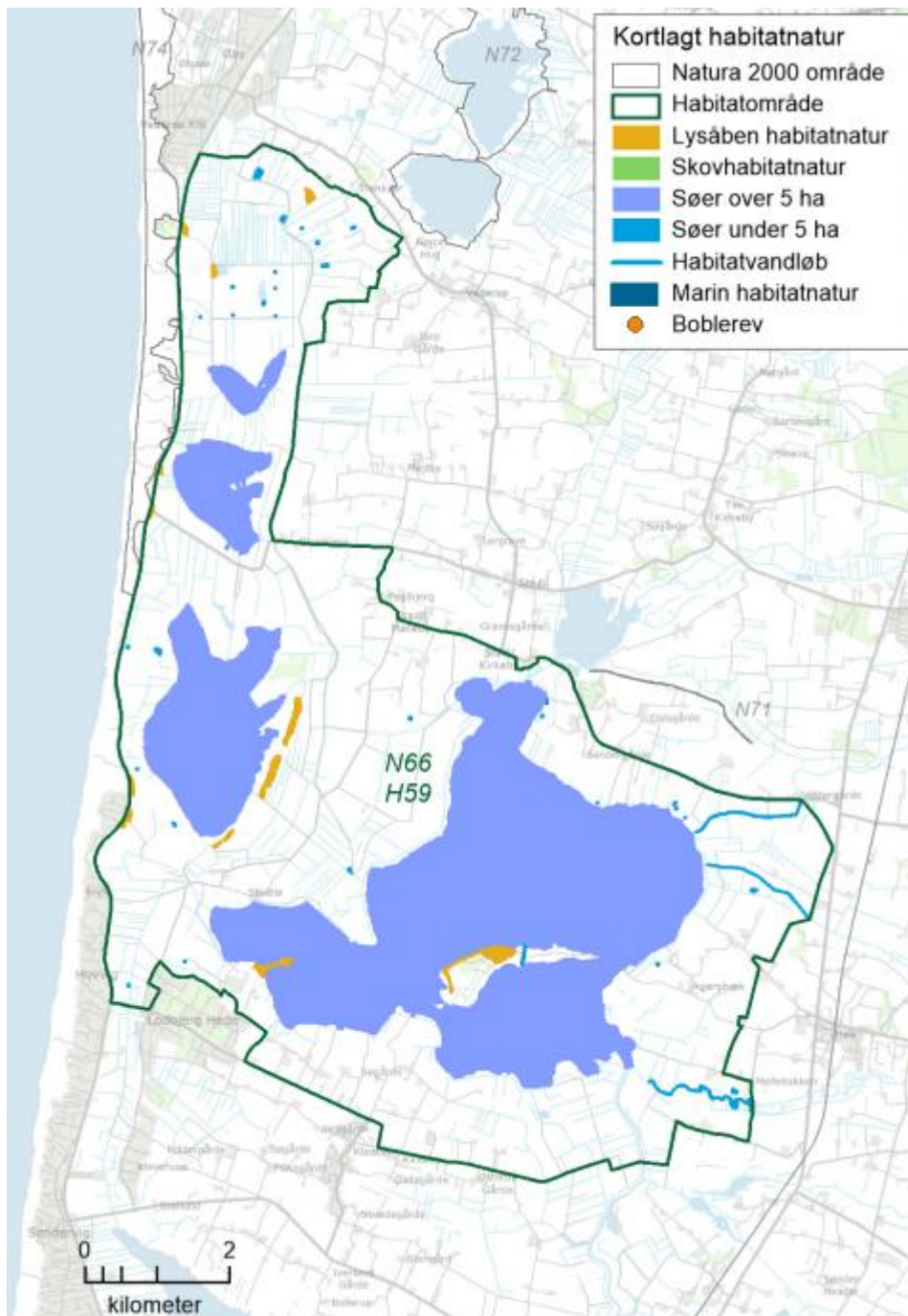
Dambrugets vandindvinding foregår som hidtil via indvinding af overfladevand fra Hover Å. Med dette projekt gennemføres et faunapassageprojekt, som skaber fri passage forbi Vadhoved Dambrug. Stemmeværket ved Vadhoved Dambrug udgør den sidste spærring i Hover Å-systemet og vil skabe adgang til ca. 37 km vandløb opstrøms dambruget.

I forbindelse med revurdering af dambrugets miljøgodkendelse fornyes dambrugets indvindingstilladelse. Med ombygningen samles dambrugets to udløb til ét, som placeres så tæt som muligt ved dambrugets indvindingspunkt.

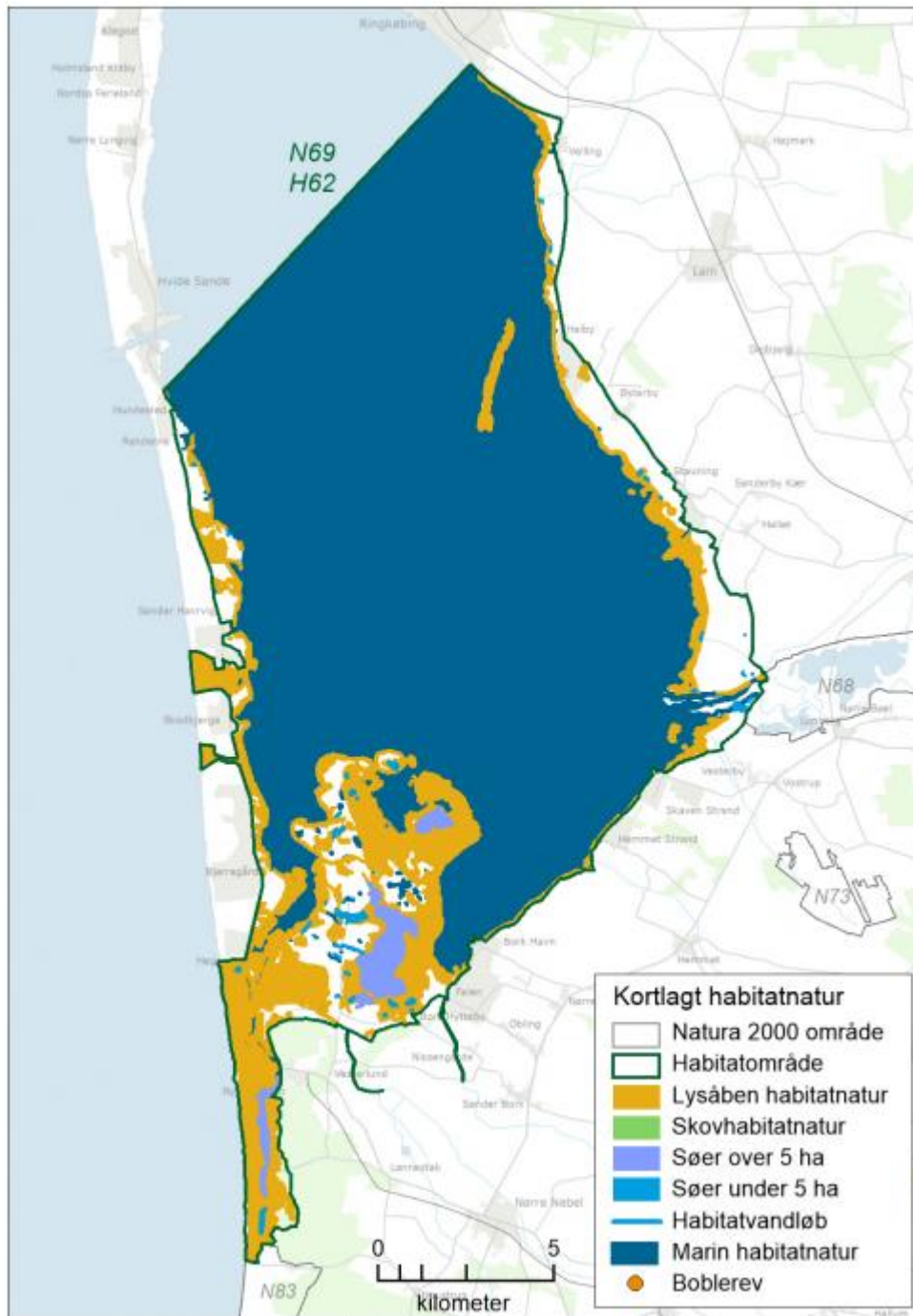
Indløbet bliver afgitret med 4 mm maskestørrelse, så larver af havlampret ikke bliver pumpet ind på dambruget.

Kommunen vurderer derfor, at indvindingen ikke vil medføre en negativ påvirkning.

Påvirkning af naturtyper og arter

Figur 2. Udbredelsen af lysåbne naturtyper i og omkring Stadil Fjord. Kommunen er udover ovenstående registreringer bekendt med forekomst af odder, bæklampret og havlampret i flere tilløb til Stadil Fjord blandt andet Hover Å.

Figur 3. Udbredelse af lysåbne habitatnaturtyper i og omkring Ringkøbing Fjord. Størstedelen af fjorden er udpeget som "kystlaguner og strandsøer" med flere registreringer af odder. Kommunen er udover ovenstående registreringer bekendt med forekomst af bæk- hav- og flodlampret i flere vandløb, der munder ud i fjorden.

Naturtyperne vil ikke blive påvirket af projektet.

Påvirkning af arter

Laks (bilag II)

Laksen er udpegningsgrundlag for Ringkøbing Fjord. Der er findes desuden en selvreproducerende laksebestand i Hover Å.

"Laksen har en begrænset udbredelse i Danmark og er tilknyttet de store vestjyske vandløb Skjern Å, Storå, Varde Å, Kongeå, Sneum Å og Ribe Å. De naturlige laksebestande i de danske vandløb var tæt på udryddelse, og bestandene er fortsat afhængige af årlige udsætninger. Eneste undtagelse fra dette er Storå, hvor udsætninger af laks er ophørt i 2018. Da bestanden nu vurderes at være selvreproducerende. Laksen stiller store krav til levested, hvad angår vandkvalitet, fysiske forhold og vandtemperatur, og betragtes i udpræget grad som en rentvandskrævende vandløbsfisk. En forudsætning for at opnå gode, selvreproducerende laksebestande i de store jyske vandløb er, at der skabes fripassage til og fra gydepladserne, således det sikres at de voksne fisk kan gyde og laksesmoltens vandring til havet kan foregå uhindret. Endvidere er det afgørende, at de fysiske forhold i de pågældende vandløb tilfredsstillers laksens store krav til gydepladserne."

"På laksens vandring fra opvækstområderne i havet til gydepladserne i hovedløbet af Skjern Å, og de store tilløb: Omme Å, Vorgod Å og Karstoft Å, svømmer den igennem Ringkøbing Fjord. Fjorden er derfor at opfatte som en del af artens vandringsrute fra havet til gydepladserne i de store vandløb, hvorfor arten er medtaget på udpegningsgrundlaget for tre Natura 2000-områder. Opgangen af gydemodne laks i Skjern Å-systemet er beregnet af Danmarks Tekniske Universitet - DTU Aqua fem gange i perioden fra 2008 til 2017. Beregningerne viser nogen fluktuation mellem undersøgelsesårene. Flest laks er der registreret i den seneste undersøgelse i 2017. På baggrund af undersøgelser af nedtrækkende laksesmolt i 2016 og 2017 forventes opgangen af gydemodne laks dog at blive noget lavere i de kommende år. Skjern Å laksen passerer talrigt gennem området Basisanalyse 2022-27 47 under artens gydetræk, og der vurderes således umiddelbart ikke at være trusler for artens forekomst i området." (Naturstyrelsen 2020).

Det samlede projekt vil ikke påvirke laksens bevaringsstatus negativt. Projektet vil derimod muliggøre, at spærringen ved Vadhoved Dambrug fjernes. Ved Vadhoved Dambrug vil det resultere i fri faunapassage til ca. 37 km opstrømsliggende vandløbsstrækninger. En total nedlæggelse af stemmeværket vil desuden forbedre de fysiske forhold i den stuvningspåvirkede zone mellem Muldbjergvej og vandindtaget til Vadhoved Dambrug (ca. 1000 m). Det vil skabe nye og forbedrede gyde- og opvækstområder for laks og lakseyngel.

Hav- og flodlampret (bilag II)

Hav- og flodlampret overvåges i det nationale overvågningsprogram, NOVANA. Naturstyrelsens nuværende datagrundlag omkring artens udbredelse og forekomst i Natura 2000-områderne er dog begrænset.

Kommunen har kendskab til fund af lampretarterne (Flod- hav- og bæklampret) i Hover Å. Havlampretter vandrer mellem marine levesteder og gyde og opvækstområder i ferskvand. Lampretlarverne lever nedgravet i vandløbsbunden i u-formede gange indtil de vandrer mod havet ved en størrelse på 13-15 cm. På det tidspunkt har lampretterne en diameter på 5 mm.

Lampretlarverne kan gå tabt ved dambrugenes vandindtag som følge af utilstrækkelig afgitring større end 4 mm.

Med foderflytningen og ombygningen vil den fremtidige indvinding foregå via en pumpeløsning, og indvindingsanlægget vil blive installeret med en afgitring på 4 mm.

Ombygning og faunapassageprojektet vil desuden skabe fri passage til opstrømsliggende gyde og opvækstområder. Kommunen vurderer derfor, at hav- og flodlampretter ikke vil blive negativt påvirket af projektet.

Bæklampret (bilag II)

"Bæklampret lever udelukkende i vandløb, og gennemfører hele sin livscyklus uden det parasitiske stadium, der kendes fra de to øvrige lampretter, der vandrer til havet, hvor de i en årrække lever som parasitter på andre fiskearter, inden de vender tilbage til vandløbene for at gyde. Bæklampret lever af fint organisk materiale og alger. Gydningen foregår på vandløbsbunden, hvor der er sand og grus. Artens beskedne krav til leve- og gydested er givetvis en del af forklaringen på artens forholdsvis store udbredelse i Danmark. Den er udbredt i langt de fleste jyske vandløb, både i de fysisk set bedste vandløb, men også i ensartede, kanalagtige vandløb med langsom strøm og blød bund. I resten af landet forekommer den i en række vandløb på Fyn. Den er bl.a. udbredt i Odense Å-systemet. På Sjælland er der noget længere mellem bestandene, men der er fund i Nordsjælland omkring Esrum Sø og sporadisk i nogle få andre vandløb. Overordnet set vurderes arten og dens udbredelse i Danmark at være stabil, og der vurderes at være stabile og levedygtige bestande i mange danske vandløb. I NOVANA-programmet overvåges bæklampret både i forbindelse med programmets vandløbsovervågning, men arten er også specifikt eftersøgt i flere habitatområder."

"Bæklampret er registreret 4 gange i området på 1 lokalitet i perioden 2006-2018. Arten er registreret i Ejstrup Bæk som har udløb i Stadil Fjord. Arten findes i de mindre tilløb i dette Natura 2000-område, og der vurderes at være gode forudsætninger til stede for en forekomst af bæklampret. Der vurderes således ikke at være trusler for artens fortsatte forekomst i området." (Naturstyrelsen 2020)

En 4mm afgitring vil også holde bæklampretter ude af dambruget i tilfredsstillende grad.

Odder (bilag II og -IV)

Odderen findes omkring mange dambrug i kommunen, og lever sandsynligvis også omkring Vadhoved Dambrug.

"Odderen lever i tilknytning til vandområder, og findes i såvel stillestående som i rindende vand. Arten kan findes i både saltvand og ferskvand, og foretrækker især uforstyrrede vandløb, søer, moser og fjordområder, med gode skjulesteder i form af tæt vegetation. Odderens udbredelse i Danmark er blevet overvåget på landsplan i det nationale overvågningsprogram i 2004, 2011-2012 og seneste igen i 2017. Arten blev i 2017 fundet i 332 10x10 km kvadrater mod hhv. 293 og 251 i 2011-2012 og 2004. Samlet set har odderen øget sin udbredelse markant over de ca. 15 år den er overvåget i NOVANA-programmet, og har nu etableret en egentlig ynglebestand både på Fyn og i Vestsjælland" (Naturstyrelsen, 2020).

Det vurderes at projektet og muligheden for at forbedre kontinuiteten i Hover Å ikke vil forringe artens bevaringsstatus.

Vandranke (bilag II og -IV)

"Vandranke er i NOVANA-programmet registreret på en række vidt forskellige lokaliteter, fra større vandløb og kanaler til vandhuller og store søer som fx Stadil Fjord. Arten har tidligere været angivet fra omkring 25 lokaliteter i Vestjylland fra Nissum Fjord i nord til Ribe i syd

indenfor den atlantiske region. I 2008 kendes vandranke fra i alt 13 lokaliteter, som alle ligger i den atlantiske region. I perioden 2014-2015 er den i NOVANA-programmet eftersøgt på 72 lokaliteter med positive fund på 32 af disse. Ud fra fundene på de lokaliteter, som er undersøgt i både 2008 og i perioden 2014- 2015 ser udbredelsen overordnet ud til at være stabil. Udviklingen i artens bestandsstørrelser på de enkelte stationer udviser nogen år til år variation. Vandranke er senest fundet i 2017, hvor den blev registreret i et lille vandhul beliggende øst for Anholt Bro på nordsiden af Sundå i områdets nordlige del. På grund af det lille forekomstareal på kun dette ene kendte voksested anses forekomsten for truet i dette Natura 2000-område." (Naturstyrelsen 2020).

Hover Å udmunder i Von Å nedstrøms Stadil Fjord, mens vandranken har sit udbredelsesområde i den nordlige del af Stadil Fjord. Kommunen vurderer derfor, at projektet og den fremtidige drift på Vadhoved Dambrug ikke vil påvirke vandrankens udbredelsesområde negativt eller forhindre at arten kan opnå en gunstig bevaringsstatus.

Fuglearter

I forhold til udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområderne er nogle af arterne meget afhængige af bundvegetation - blandt andet svaner og svømmeænder og kan derfor påvirkes indirekte af næringsstofftilførsel samt for Ringkøbing Fjords vedkommende også af slusepraksis ved Hvide Sande.

I Vandområdeplan 2015-2021 er miljømålet for Ringkøbing Fjord en god økologisk tilstand. For at kunne nå målene i planen, skal der bl.a. ske en reduktion i udledningen af kvælstof i planperioden. I planperioden er der ikke opstillet indsats om reduktion af kvælstofudledningen fra dambrug i oplandet til Ringkøbing Fjord (Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning 2016). Dette projekt vil dog ikke medføre en øget kvælstofbelastning til Ringkøbing Fjord, og kommunen vurderer derfor, at udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområderne ikke vil blive påvirket negativt af projektet.

Samlet vurdering

Det er kommunens vurdering, at miljøgodkendelsen af Vadhoved Dambrug (de fremtidige vilkår for drift og indretning af dambruget) ikke i sig selv eller i forbindelse med andre planer eller projekter vil medføre målbare effekter eller påvirke bilag IV-arter eller Natura 2000-områderne ved nedre del af Hover Å, øvre del af Von Å, Stadil Fjord og Ringkøbing Fjord væsentligt. Det vurderes samtidig, at der ikke er behov for udarbejdelse af en nærmere konsekvensvurdering af projektet.

Referencer

DCE – Nationalt center for miljø og energi, 2016. Ny kontrolmetode for udledninger fra ferskvandsdambrug

DMU, 2005 – Notat vedr. anvendelse af resultater fra forsøgsprojekt Døstrup Dambrug, især fra plantelagunerne på dambrug, der ikke er omfattet af modeldambrug under forsøgsordningen samt om øvre grænse for ekstra plantelagune.

Fjorback, C. 2011. Risikovurdering for Ringkøbing-Fjord samt vandløbssystemerne med afstrømning til fjorden – brug og udledning af medicin- og hjælpestoffer. Rapport fra Niras A/S.

Janning et al., 2011 – optimeret nitrifikation i biofiltre på modeldambrug type 3, Dansk Akvakultur.

Naturstyrelsen 2014. Natura 2000-plan 2016-2021, Stadil Fjord og Vest Stadil Fjord, Natura 2000-område nr. 66, Habitatområde H59, Fuglebeskyttelsesområde F41. Miljøministeriet.

Naturstyrelsen 2016. Natura 2000-plan 2016-2021, Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen, Natura 2000-område nr. 69, Habitatområde H62, Fuglebeskyttelsesområde F43. Miljøministeriet.

Naturstyrelsen 2020. Natura 2000-basisanalyse 2022-2027, Stadil Fjord og Vest Stadil Fjord, Natura 2000-område nr. 66, Habitatområde H59, Fuglebeskyttelsesområde F41. Miljøministeriet.

Naturstyrelsen 2020. Natura 2000-basisanalyse 2022-2027, Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen, Natura 2000-område nr. 69, Habitatområde H62, Fuglebeskyttelsesområde F43. Miljøministeriet.

Styrelsen for Vand- og Naturplanlægning 2016. Vandområdeplan 2015-2021 – Vandområdedistrikt Jylland og Fyn. Miljøministeriet.

Schou, J. C., Moeslund, B., Båstrup-Spohr, L., Sand-Jensen, K., 2017. Danmarks Vandplanter, BFN's Forlag.

Svendsen et al., 2008 – Modeldambrug under forsøgsordning – faglig slutrapport for "måle- og dokumentationsprojekt for modeldambrug", DTU Aqua-rapport nr.: 193-08.

Svendsen et al., 2011 – Renseeffektivitet på model 1 dambrug – rapportering af WP4 under dambrugsteknologiprojektet, Faglig rapport fra DMU nr. 842.

Bilag 10 - Miljøscreening

Miljøscreening ved revision af miljøgodkendelse af Vadhoved Dambrug

Dato: 10. juni 2021

Basisoplysninger	Tekst
Projektbeskrivelse (kan vedlægges)	<p>Miljøgodkendelse af Vadhoved Dambrug.</p> <p>Dambruget indvinder åvand fra Hover Å, som de bruger til opdræt af fisk. Vandet renses mekanisk og mikrobiologisk, inden det ledes tilbage til Hover Å.</p> <p>Dambruget har indtil nu været reguleret på baggrund af miljøgodkendelse fra et foderforbrug på 138 tons/år, men vil med denne afgørelse overgå til emissionsbaseret regulering på baggrund af dambrugsbekendtgørelsens bestemmelser. Der indgår også en flytning af kvælstof- og fosforudledning svarende til 84 tons foder fra Ørbæklunde Dambrug. Det relaterede foderforbrug er 222 tons pr. år.</p> <p>Der bygges nyt recirkuleret anlæg på nabomark, og nuværende damme bruges som plantelagune.</p> <p>I forbindelse med miljøgodkendelsen fastsættes vilkår for/om:</p> <ul style="list-style-type: none">- udledning af næringsstoffer samt medicin og hjælpestoffer- indretning og drift- vandindvinding via pumpe
Navn, adresse, telefonnr. og e-mail på bygherre	AquaPri, CVR 80326610
Navn, adresse, telefonnr. og e-mail på kontaktperson	-
Projektets adresse, matr. nr. og ejerlav	Vadhovedvej 2, 6971 Spjald, matr.nr. 1 ac m.fl., Hover By, Muldbjerg
Projektet berører følgende kommune eller kommuner (omfatter såvel den eller de kommuner, som projektet er placeret i, som den eller de kommuner, hvis miljø kan tænkes påvirket af projektet)	Ringkøbing-Skjern Kommune.
Oversigtskort i målestok 1:50.000	-
Kortbilag i målestok 1:10.000 eller 1:5.000 med indtegnning af anlægget og projektet (vedlægges dog ikke for strækningsanlæg)	-

Forholdet til VVM reglerne	Ja	Nej	
Er projektet opført på bilag 1 til lov om miljøvurdering af planer og programmer og konkrete projekter (VVM).		X	Hvis ja, er der obligatorisk VVM-pligtigt. Angiv punktet på bilag 1:
Er projektet opført på bilag 2 til lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).	X		Hvis ja, angiv punktet på bilag 2 Pkt. 1, f) Intensivt fiskeopdræt.

Projektets karakteristika	Tekst
1. Hvis bygherren ikke er ejer af de arealer, som projektet omfatter angives navn og adresse på de eller den pågældende ejer, matr. nr og ejerlav	Bygherrer er ejer.
2. Arealanvendelse efter projektets realisering Det fremtidige samlede bebyggede areal i m ² Det fremtidige samlede befæstede areal i m ²	Der bliver bygget produktionsanlæg på ca. en ha landbrugsjord med 3 betonkanaler og grusbelægning imellem og omkring samt tilhørende bygværker til vandindtag og renseforanstaltninger.
3. Projektets areal og volumenmæssige udformning Er der behov for grundvandssænkning i forbindelse med projektet og i givet fald hvor meget i m Projektets samlede grundareal angivet i ha eller m ² Projektets bebyggede areal i m ² Projektets nye befæstede areal i m ² Projektets samlede bygningsmasse i m ³ Projektets maksimale bygningshøjde i m	Der vil være behov for grundvandssænkning i forbindelse med anlægsarbejde.
4. Projektets behov for råstoffer i anlægsperioden Vand- mængde i anlægsperioden Affaldstype og mængder i anlægsperioden Spildevand – mængde og type i anlægsperioden	Der er behov for afgravning af terræn til etablering af produktionskanalerne og renseforanstaltninger.

Projektets karakteristika	Tekst
<p>5. Projektets kapacitet for så vidt angår flow ind og ud samt angivelse af placering og opbevaring på kortbilag af råstoffet/produktet i driftsfasen:</p> <p>Råstoffer – type og mængde i driftsfasen</p> <p>Mellemprodukter – type og mængde i driftsfasen</p> <p>Færdigvarer – type og mængde i driftsfasen</p> <p>Vand – mængde i driftsfasen</p>	<p>Dambruget har en gældende tilladelse til at indvinde op til 200 l/s fra Hover Å, som forlængelse – dog med oppumpning i stedet for opstemning og med indvindingsmaksimum på 220 l/s.</p> <p>Dambruget vil producere fisk som transporteres fra dambruget.</p> <p>Der vil være afhændelse af slam efter behov og min. hver 9. måned.</p>
<p>6. Affaldstype og mængder, som følge af projektet i driftsfasen:</p> <p>Farligt affald:</p> <p>Andet affald:</p> <p>Spildevand til renselanlæg:</p> <p>Spildevand med direkte udledning til vandløb, sø, hav:</p> <p>Håndtering af regnvand:</p>	<p>I miljøgodkendelsen stilles vilkår for den maksimale udledning af medicin- og hjælpestoffer, så miljøkvalitetskravene i Hover Å, og Ringkøbing Fjord kan overholdes.</p> <p>Der stilles også krav til de maksimale udledninger af organisk stof (BI₅), ammonium-N, total-N og total-P i overensstemmelse med bekendtgørelse nr. 1567 af 07-12-2016 om miljøgodkendelse og samtidig sagsbehandling af ferskvandsdambrug, Bilag 1 og 2.</p> <p>Der vil forekomme affald fra virksomheden i form af tomme fodersække og anden emballage, olie og kemikalieaffald. Der er en beholder på dambruget til opsamling af døde fisk.</p>

Projektets karakteristika	Ja	Nej	Tekst
7. Forudsætter projektet etablering af selvstændig vandforsyning	X		Der etableres pumpe med sandfang mv. ved vandløbsbredden.
8. Er anlægget eller dele af anlægget omfattet af standardvilkår eller branchebekendtgørelse?	X		BEK nr. 1567 af 7. december 2016 om miljøgodkendelse og samtidig sagsbehandling af ferskvandsdambrug fastlægger konkrete krav til vilkår i miljøgodkendelsen.
9. Vil anlægget kunne overholde alle de angivne standardvilkår	X		
10. Er anlægget eller dele af anlægget omfattet af BREF-dokumenter		X	
11. Vil anlægget kunne overholde de angivne BREF-dokumenter	-	-	

Projektets karakteristika	Ja	Nej	Tekst
12. Er anlægget eller dele af anlægget omfattet af BAT-konklusioner		X	
13. Vil anlægget kunne overholde de angivne BAT-konklusioner	-	-	
14. Er projektet omfattet af en eller flere af Miljøstyrelsens vejledninger eller bekendtgørelser om støj.	X		Vejledning nr. 5/1984 – Ekstern støj fra virksomheder.
15. Vil anlægsarbejdet kunne overholde de vejledende grænseværdier for støj og vibrationer – jf. ovenfor	X		
16. Vil det samlede anlæg, når projektet er udført, kunne overholde de vejledende grænseværdier for støj og vibrationer – jf. ovenfor	X		Støj frembringes fra pumper mv. på anlægget samt ved ved periodevis traktorkørsel og transporter med fisk og foder. Der forventes ikke væsentlig vibrationsfrembringelse på dambruget.
17. Er projektet omfattet Miljøstyrelsens vejledninger, regler og bekendtgørelser om luftforurening.		X	
18. Vil anlægsarbejdet kunne overholde de vejledende grænseværdier for luftforurening – jf. ovenfor	-	-	
19. Vil det samlede anlæg kunne overholde de vejledende grænseværdier for luftforurening – jf. ovenfor	-	-	
20. Vil projektet give anledning til støvgener eller øgede støvgener I anlægsperioden I driftsfasen	X	X	Primært i anlægsfasen.

Projektets karakteristika	Ja	Nej	Tekst
21. Vil projektet give anledning til lugtgener eller øgede lugtgener I anlægsperioden I driftsfasen		X	Der kan forekomme lugtgener fra døde fisk. Der er fastsat vilkår om, at døde fisk skal opbevares i en lukket beholder, for at begrænse eventuelle lugtgener.

Projektets karakteristika	Ja	Nej	Tekst
22. Vil anlægget som følge af projektet have behov for belysning som i aften og nattetimer vil kunne oplyse naboarealer og omgivelserne. I anlægsperioden I driftsfasen		X	
23. Er anlægget omfattet af risikobekendtgørelsen – jf. bekendtgørelse om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer nr. 372 af 25. april 2016		X	

Projektets placering	Ja	Nej	Tekst
24. Forudsætter projektet dispensation fra eller ændring af den gældende lokalplan		X	Der er ingen lokalplan for området.
25. Forudsætter projektet dispensation fra gældende bygge- og beskyttelseslinjer – jf.	X		Der skal meddeles dispensation fra åbeskyttelseslinjen.
26. Indebærer projektet behov for at begrænse anvendelsen af naboarealer		X	
27. Vil projektet kunne udgøre en hindring for anvendelsen af udlagte råstofområder: jf.		X	
28. Er projektet tænkt placeret indenfor kystnærhedszonen		X	

Projektets placering	Ja	Nej	Tekst
29. Forudsætter projektet rydning af skov: (skov er et bevokset areal med træer, som danner eller indenfor et rimeligt tidsrum ville danne sluttet skov af højstammede træer, og arealet er større end ½ ha og mere end 20 m bredt.)	X		Der ryddes ca halvdelen af 0,6 ha bevoksning på matrikel 19c. Der sker dog en del tilplantning efterfølgende.
30. Vil projektet være i strid med eller til hinder for realiseringen af en rejst fredningssag		X	
31. Afstanden fra projektet i luftlinje til nærmeste beskyttede naturtype i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3			Hover Å er §3-beskyttet. Der er desuden registreret § 3-beskyttet eng og overdrev i

Projektets placering	Ja	Nej	Tekst
			umiddelbar nærhed til dambruget.
32. Rummer § 3 området beskyttede arter og i givet fald hvilke	X		Der er formentlig forekomst af odder omkring dambruget. Arten vil dog ikke blive påvirket af den fortsatte drift.
33. Afstanden fra projektet i luftlinje til nærmeste fredede område			Der er 2,5 km til Kirkefredning ved Hover Kirke og ca. 1 km til nærmeste fortidsminde (rundhøje mod nord).
34. Afstanden fra projektet i luftlinje til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde (Natura 2000-områder, habitatområder, fuglebeskyttelsesområder og Ramsarområder).			Ca. 4 km til Natura2000-området Heder og klitter på Skovbjerg Bakkeø. Ca. 11,5 km luftlinje til Natura 2000-området Stadil Fjord og Vest Stadil Fjord.
35. Vil projektet medføre påvirkninger af overfladevand eller grundvand, f.eks. i form af udledninger til eller fysiske ændringer af vandområder eller grundvandsforekomster?	X		Der indvindes vand til dambrugsdrift fra åen. Der kan indvindes 220 l/s, og vandet ledes tilbage til åen umiddelbart nedstrøms dambruget. Der stilles vilkår for anvendelse af medicin- og hjælpestoffer, så miljøkvalitetskravene overholdes i ferskvand og i marine recipienter. Udledningen af letomsætteligt organisk stof og næringsstoffer vil heller ikke have væsentlig effekt på vandmiljøet ift. i dag.
36. Er projektet placeret i et område med særlige drikkevandinteresser		X	
37. Er projektet placeret i et område med registreret jordforurening		X	Ca. 0,8 km til nærmeste jordforurening (V2).
38. Er projektet placeret i et område, der i kommuneplanen er udpeget som område med risiko for oversvømmelse.	X		Ådalen er markeret som område med grundvandsstand 90 cm under terræn.
39. Er projektet placeret i et område, der, jf. oversvømmelsesloven, er udpeget som risikoområde for oversvømmelse?		X	

Projektets placering	Ja	Nej	Tekst
40. Er der andre lignende anlæg eller aktiviteter i området, der sammen med det ansøgte må forventes at kunne medføre en øget samlet påvirkning af miljøet (Kumulative forhold)	X		Der ligger to dambrug nedstrøms i Hover Å. Dambrugene indvinder vand på tilsvarende måde, som Vadhoved kommer til med indpumpning og en 4 mm afgitring samt udledning tæt på indvindingspunktet. På grund af indretningen på de tre dambrug, vil påvirkningen ikke være væsentlig.
41. Vil den forventede miljøpåvirkning kunne berøre nabolande		X	

42. En beskrivelse af de tilpasninger ansøger har foretaget af projektet inden ansøgningen blev indsendt og de påtænkte foranstaltninger med henblik på at, forebygge, begrænse eller kompensere for væsentlige skadelige virkninger på miljøet			Det nye dambrug vil benytte recirkulering af det indtagne vand og vil have væsentligt forbedret rensning af vandet, så der kan produceres en meget større mængde fisk pr. udledningsenhed end på det nuværende anlæg.
---	--	--	---